

maraton

Akademi

7

SINIF

ETKİNLİKLİ

ÇEK

KOPAR

SOSYAL BİLGİLER

SORU BANKASI

Sınavlara Hazırlan: Beceri temelli, sınavlara yönelik Maraton Testler

Pekiştir: Konuyu pekiştirmeye ve yorum gücünü geliştirmeye yönelik Düşündüren Testler

Uygula: Boşluk doldurma, eşleştirme, doğru-yanlış, tablo tamamlama ve yorumlama etkinlikleri

Öğren: Tablo ve haritalarla desteklenmiş konu özetleri

Pardus Windows

Uyumlu

maratonyayıncılık

ISBN

978-625-7225-08-3

YAZAR

Artaş AKKAR

EDİTÖR

Ayşe KILIÇKAYA

GÖRSEL TASARIM

Maraton Yayıncılık

maratonyayincılık

PALLADIUM TOWER

Barbaros Mah. Kardelen Sk. No: 2 Kat: 22

34746 Ataşehir / İstanbul

Tel: 0850 288 35 00 Faks: 0850 288 35 09

www.maratonyayincilik.com

info@maratonyayincilik.com

Bu kitabın akıllı tahta uygulamasını
www.maratonyayincilik.com adresimizden indirebilirsiniz.

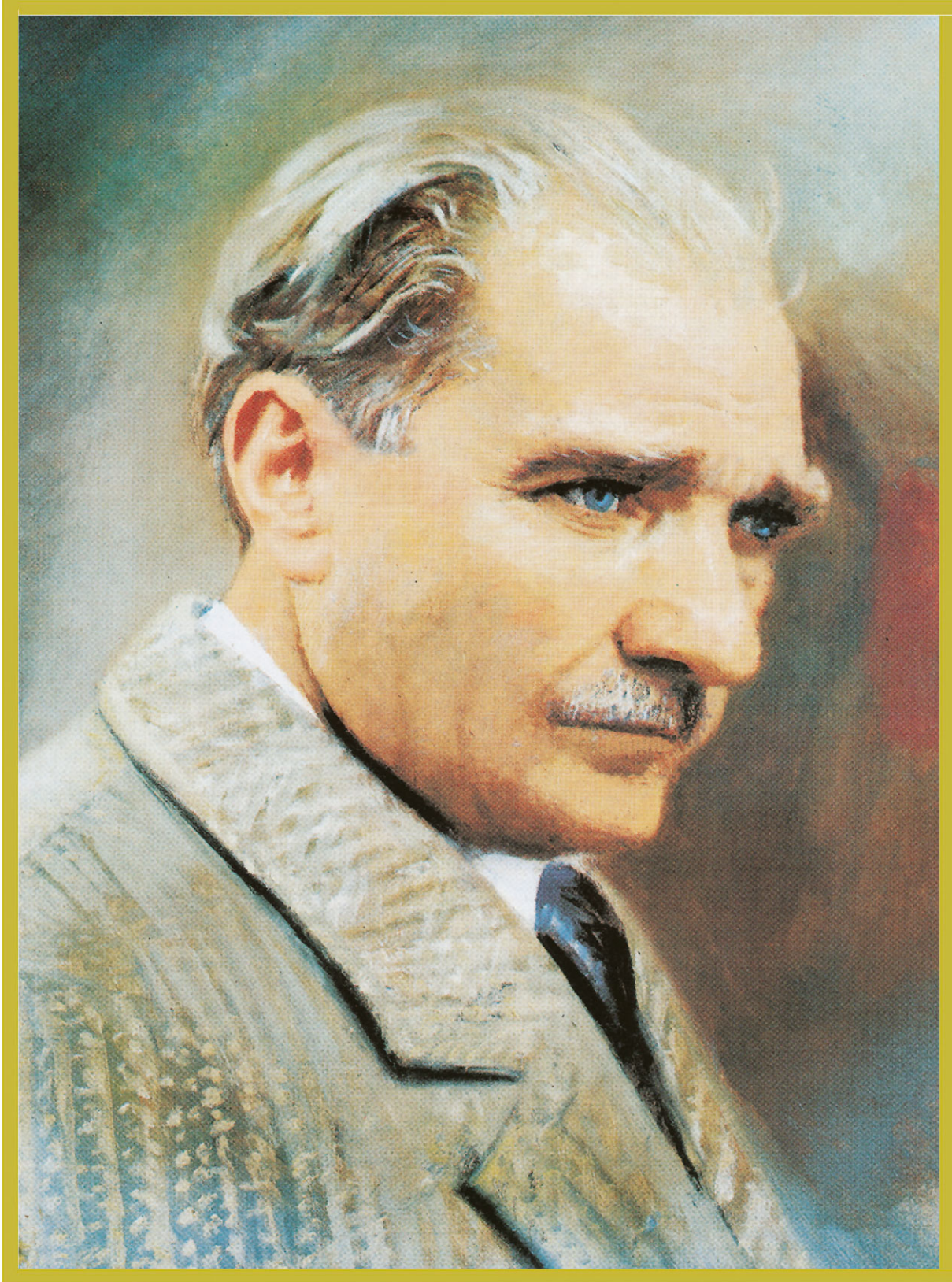
@maratonyayinlari

@maratonyayincilik

Basım Yeri: ERTEM BASIM YAYIN DAĞITIM SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
Sertifika 48083 Basım Tarihi: 2021

Tüm yayın hakları **AjansN Yayın Tanıtım Sanayi ve Dış Tic. Ltd. Şti.**'ne aittir. Yazılı izin alınmadan kısmen ya da tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE

BİREY VE TOPLUM

İnsandan İnsana Giden Yol	9
Etkinlik 1-2-3	11
Etkinlik 4	12
Düşündürücü Test 1	13
İletişimin Gücü	15
Etkinlik 5-6	17
Etkinlik 7	18
Düşündürücü Test 2	19
Hızlı İletişim, Güçlü Toplum	21
Etkinlik 8-9	24
Etkinlik 10	25
Etkinlik 11-12	26
Düşündürücü Test 3	27
İletişim Özgürlüğü	29
Etkinlik 13-14	30
Düşündürücü Test 4	31
Etkinlik 15	33
Etkinlik 16	34
Etkinlik 17	35
Etkinlik 18	36
Etkinlik 19	37
Etkinlik 20	38
Maraton Test 1	39
Maraton Test 2	45
Maraton Test 3	49

2. ÜNİTE

KÜLTÜR VE MİRAS

Beylikten Cihan Devletine	55
Etkinlik 1-2	59
Etkinlik 3-4	60
Etkinlik 5	61
Etkinlik 6	62
Düşündürücü Test 1	63
İnsanı Yaşat ki Devlet Yaşasın	65
Etkinlik 7-8	70
Etkinlik 9	71
Etkinlik 10	72
Düşündürücü Test 2	73
Avrupa'da Uyanış	75
Etkinlik 11-12	79
Etkinlik 13-14	80
Düşündürücü Test 3	81

Değişen Dünyada Değişen Osmanlı	83
Etkinlik 15	84
Düşündürücü Test 4	85
Osmanlı'dan Kalma Mirasımız	87
Etkinlik 16-17	88
Düşündürücü Test 5	89
Etkinlik 18	91
Etkinlik 19	92
Etkinlik 20	93
Etkinlik 21	94
Maraton Test 1	95
Maraton Test 2	99
Maraton Test 3	103
Maraton Test 4	107
Maraton Test 5	111

3. ÜNİTE

İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER

Nereye Yerleşelim?	117
Etkinlik 1	118
Etkinlik 2-3	119
Etkinlik 4	120
Düşündürücü Test 1	121
Tablo ve Grafiklerle Ülkemiz	123
Etkinlik 5	126
Etkinlik 6	127
Etkinlik 7	128
Etkinlik 8	129
Etkinlik 9	130
Düşündürücü Test 2	131
Doğduğun Yer mi, Doyduğun Yer mi?	133
Etkinlik 10-11	135
Etkinlik 12	136
Düşündürücü Test 3	137
Yerleşme ve Seyahat Özgürlüğüm Var	139
Etkinlik 13-14	140
Düşündürücü Test 4	141
Etkinlik 15	143
Etkinlik 16	144
Maraton Test 1	145
Maraton Test 2	151
Maraton Test 3	157

4. ÜNİTE

BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM

Kil Tabletlerden Akıllı Tabletlere	165
Etkinlik 1.....	167
Etkinlik 2	168
Düşündürücü Test 1	169
Bilimin Öncüleri	171
Etkinlik 3	173
Etkinlik 4.....	174
Düşündürücü Test 2.....	175
Her Yenilik Geleceğimize Bir Katkıdır	177
Etkinlik 5	178
Düşündürücü Test 3.....	179
Özgür Düşüncenin Bilime Katkısı	181
Etkinlik 6-7	182
Düşündürücü Test 4.....	183
Etkinlik 8	185
Etkinlik 9	186
Maraton Test 1	187
Maraton Test 2	191

5. ÜNİTE

ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM

Topraktan Üretir Toprağı Yönetiriz	197
Etkinlik 1.....	199
Etkinlik 2.....	200
Düşündürücü Test 1	201
Üretim Teknolojisi Hayatımı Etkiliyor	203
Etkinlik 3	205
Etkinlik 4	206
Düşündürücü Test 2.....	207
Vakıf Demek, Medeniyet Demek	209
Etkinlik 5	210
Düşündürücü Test 3	211
İşinin Ehli İnsan Yetiştirmek	213
Etkinlik 6	215
Etkinlik 7	216
Düşündürücü Test 4	217
Geleceğin Senin Ellerinde	219
Etkinlik 8	220
Düşündürücü Test 5	221
Dijital Teknoloji Çağındayız	223
Etkinlik 9	225
Etkinlik 10	226
Düşündürücü Test 6	227
Etkinlik 11	229
Etkinlik 12	230
Maraton Test 1	231

6. ÜNİTE

ETKİN VATANDAŞLIK

Demokrasi Serüveni	239
Etkinlik 1.....	241
Etkinlik 2.....	242
Düşündürücü Test 1	243
Atatürk'ten Milletimize Armağan	245
Etkinlik 3-4	247
Etkinlik 5.....	248
Düşündürücü Test 2.....	249
Cumhuriyetimi Seviyorum	251
Etkinlik 6	253
Etkinlik 7.....	254
Düşündürücü Test 3.....	255
Hâkimiyet Milletindir!	257
Etkinlik 8	258
Düşündürücü Test 4	259
Etkinlik 9	261
Etkinlik 10	262
Maraton Test 1	263

7. ÜNİTE

KÜRESEL BAĞLANTILAR

Türkiye ve Dünyada Barış	271
Etkinlik 1.....	272
Düşündürücü Test 1	273
Ekonomiye Yön Veren Kuruluşlar	275
Etkinlik 2-3	276
Düşündürücü Test 2.....	277
İnsanları Nasıl Tanıyoruz?	279
Etkinlik 4	280
Düşündürücü Test 3	281
Küresel Sorunlara Çözüm Üretiyorum	283
Etkinlik 5	284
Düşündürücü Test 4	285
Etkinlik 6	287
Etkinlik 7	288
Maraton 1	289
Cevap Anahtarı	295

1.

ÜNİTE

BİREY VE TOPLUM

» Neler Öğreneceğiz?

1. İNSANDAN İNSANA GİDEN YOL
  - Tutum ve davranışlarımızın iletişimimizi nasıl etkilediğini öğreneceğiz.
2. İLETİŞİMİN GÜCÜ
  - Olumlu iletişim kurabilmenin yollarını öğreneceğiz.
3. HIZLI İLETİŞİM, GÜÇLÜ TOPLUM
  - Medyanın toplumsal etkileşime ve kültürel değişime etkisini öğreneceğiz.
4. İLETİŞİM ÖZGÜRLÜĞÜ
  - İletişim kurma ve düşünceleri açıklama özgürlüğümüzü ve doğru bilgi alma hakkımızı kullanırken sorumluluklarımızı yerine getirmenin önemini öğreneceğiz.

BİREY VE TOPLUM

İNSANDAN İNSANA GİDEN YOL

Etkili iletişim için konuşmacının vermek istediği mesajları karşı tarafa aktarması ve dinleyen kişinin bu mesajları doğru bir şekilde alması önemlidir.

İletişim Çeşitleri:

- Yazılı İletişim
- Sözlü İletişim
- Sözsüz İletişim

HIZLI İLETİŞİM, GÜÇLÜ TOPLUM

Kitlelerle iletişimi sağlayan radyo, televizyon, gazete ve dergi gibi basın yayın organlarının tümüne "medya" denir.

Kitle İletişim Araçlarının İşlevleri:

- Kamuoyu oluşturma
- Bilgilendirme
- Eğlendirme
- Bilgiyi üretme
- Bilgiyi paylaşma

İLETİŞİMİN GÜCÜ

İletişimi Olumlu Etkileyen Davranışlar:

- Empati kurmak
- Etkili dinlemek
- Göz teması kurmak
- Ben dilini kullanmak
- Jest ve mimikleri kullanmak
- Ses tonunu iyi ayarlamak
- Açık ve anlaşılır bir dil kullanmak

İletişimi Olumsuz Etkileyen Davranışlar:

Emir vermek, tehdit etmek, suçlamak, alay etmek

İLETİŞİM ÖZGÜRLÜĞÜ

İletişime Dayalı Hak ve Özgürlüklerimiz:

- Kitle iletişim özgürlüğü
- Düşünceyi ifade etme özgürlüğü
- Özel hayatın gizliliği
- Doğru bilgi alma hakkı

Kitle iletişim araçlarının yaygınlaşması; yalan ya da yanlış haberlerin ve bilgi kirliliğinin artmasına sebep olmuştur.

Bilgi kirliliğinden etkilenmemek için her bilgiye eleştirel gözle bakmak, iyi bir medya okuryazarı olmak gerekmektedir.

İletişim; duygu, düşünce ve bilgilerin her türlü yolla başkalarına aktarılmasıdır. İletişim olabilmesi için;

İnsan doğası gereği toplumsal bir varlıktır ve sürekli iletişim içindedir. İletişim insanların olduğu her yerde vardır. Konuşmamız, susmamız, yüz ifadelerimiz, oturuş biçimimiz; iletişim kurmak için yaptığımız davranışlardır. Ağızımızdan çıkan sesler, çizdiğimiz resimler, konuştuğumuz dil, kullandığımız yazı ve yazı araç gereçleri iletişim kurmamıza yarar.

Etkili iletişimde bireyin kendini tanıması önemlidir. Kendini tanıyan ve sahip olduğu özelliklerin farkında olan bir kişi; çevresindeki insanları daha kolay algılar ve tanır, onlarla daha kolay ve uyumlu bir iletişim sağlar.

İletişimin temel öğeleri vardır. İnsanlar arasında tam bir iletişimden söz edebilmemiz için bu temel öğelerin gerçekleşmesi önemlidir. İletişimin temel öğeleri; kaynak, alıcı, mesaj, kanal ve geri bildirimden oluşmaktadır.

İLETİŞİMİN TEMEL ÖĞELERİ

Bilmeden Olmaz!
Mağara taşlarına çizilen şekiller iletişimin varlığına verilebilecek en eski örnekler arasındadır.

Bilmeden Olmaz!
Bir iletişimde kaynak (gönderici), ileti ve alıcı olmazsa iletişim başarısız olur.

Medir?

Jest: Herhangi bir şeyi açıklamak için genellikle el, kol ve baş ile yapılan içgüdüsel veya iradeli hareketlerdir.

Medir?

Mimik: Duyguları, düşünceleri belirtecek biçimde yüzde beliren kıvrımlar, hareketlerdir.

İletişim kurmanın birden çok yolu vardır ve iletişimimizi sağlayan çok sayıda araç mevcuttur. İletişim kurarken içinde bulunduğumuz ortama ve duruma göre doğru yöntem ve araçlar tercih etmeliyiz. Bu sayede iletişimimiz daha etkili olur. İletişim kurarken **sözlü**, **yazılı** ve **sözsüz iletişim** türlerini kullanırız.

Etkili iletişim: Bir iletişimde konuşmacının vermek istediği mesajları karşı tarafa aktarması ve dinleyen kişinin mesajı doğru bir şekilde almasıdır.

Konuşmacı veya dinleyici olduğumuz durumlarda, etkili iletişime engel olacak tutum ve davranışlardan kaçınılıyoruz. Etkili iletişime engel olan davranışlar şunlardır:

Konuşmacıdan Kaynaklı Sorunlar

- ※ İyi hazırlanmamış konuşma metni
- ※ Eksik bilgi ve mesaj verme
- ※ Yanlış anlaşılmaya neden olacak ifadeler kullanma
- ※ Aynı ses tonu ile sıkıcı konuşma
- ※ Dinleyiciye karşı ön yargılı olma
- ※ Dinleyicinin seviyesine uygun konuşmama

Dinleyiciden Kaynaklı Sorunlar

- ※ Dikkatsiz dinleme
- ※ Bilgi eksikliği
- ※ Ön yargılı dinleme
- ※ Geri bildirim yapmama
- ※ Yetersiz algılama, yanlış yorumlama
- ※ Soru sormama

ETKİNLİK 1

Aşağıda verilen ifadeler doğru ise "D", yanlış ise "Y" kutucuğunu işaretleyiniz.

	D	Y
1 İletişim olabilmesi için bir kişinin olması yeterlidir.		
2 Sokakta yürürken karşılaştığımız arkadaşımıza "Merhaba!" dememiz, bir sözlü iletişim örneğidir.		
3 Duygu ve düşüncelerimizi yüz ifadelerimizle anlatmamıza "jest" adı verilir.		
4 Konuşmacı sürekli aynı tonda konuşmamalıdır.		
5 Ön yargılı olmak, iletişimi olumlu etkiler.		

ETKİNLİK 2

İyi bir iletişim kurmak için gerekli olan öğeleri işaretleyiniz. (✓)

1. Ön yargılı olmak

2. Empati kurmak

3. Dikkatli dinlemek

4. Saygı duymak

5. Bağırarak konuşmak

6. Güler yüzlü olmak

ETKİNLİK 3

Aşağıda farklı mimiklere sahip görseller yer almaktadır. Mimiklerin ne anlama geldiğini altlarına yazınız.

1

2

3

4

ETKİNLİK 4

Aşağıdaki soruları, karışık şekilde verilen harfleri kullanarak cevaplayınız.

1. Duygu, düşünce ve bilgilerin her türlü yolla başkalarına aktarılmasına ne denir?

E	L	i	M	i	T	i	Ş
---	---	---	---	---	---	---	---

2. Kişinin kendini başkasının yerine koyarak onun duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışmasına ne denir?

İ	E	M	T	P	A
---	---	---	---	---	---

3. Duyguları, düşünceleri belirtecek biçimde yüzde beliren kıvrımdanış ve hareketlere ne denir?

İ	K	M	M	İ
---	---	---	---	---

4. Kaynağın iletiyi hedef olarak seçtiği kişi veya topluluğa ne denir?

İ	A	L	C	İ
---	---	---	---	---

5. Herhangi bir şeyi açıklamak için genellikle el, kol ve baş ile yapılan içgüdüsel veya iradeli hareketlere ne denir?

J	T	E	S
---	---	---	---

6. Karşılıklı konuşmaya dayalı iletişim türüne ne denir?

Ö	L	Z	Ü	S	E	L	İ	M	İ	T	İ	Ş
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

1.

Neşe Hanım çocuğuna “Bundan sonra sürekli ders çalış diye söylemeyeceğim.” demesine karşın sürekli saatini kontrol ederek telefonda oyun oynayan çocuğuna sinirli sinirli bakmıştır.

Verilen örnek iletişim açısından değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Neşe Hanım olumlu iletişim kurabilmek için sözsüz iletişimi tercih etmiştir.
- B) Anne ile çocuk arasında sözel ve sözel olmayan etkili bir iletişim vardır.
- C) Neşe Hanım'ın sözleriyle davranışları birbirine ters düşmektedir.
- D) Çocuğun davranışlarıyla verdiği sözler uyum içindedir.

2. İletişimin gerçekleşmesi sürecinde önemli olan temel öğelerden biri de geri bildirimdir. Geri bildirim, alıcının iletiyi anlamlandırması ve karşılık vermesidir.

Okul çıkışında Ahmet ile Kemal oyun oynamak için parkta buluşurlar. Ahmet, arkadaşı Kemal'e “Ödevini yaptın mı?” diye sorar. Kemal de arkadaşının sorusuna karşılık “Hayır, yapmadım.” der.

Buna göre verilen örnekteki geri bildirim iletişim ögesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kemal'in anlattıklarını Ahmet'in dinlemesi
- B) Kemal'in Ahmet'e “Hayır, yapmadım.” cevabını vermesi
- C) Ahmet ile Kemal'in oyun oynamak için parkta buluşmaları
- D) Ahmet'in Kemal'e “Ödevini yaptın mı?” diye sorması

3. Yasemin, arkadaşlarını kırmaktan çok çekilen, bu yüzden de bazen kırılmasına rağmen bunu arkadaşlarına belli edemeyen bir gençtir.

Yasemin'in arkadaşlarıyla doğru bir iletişim kurabilmesi için aşağıdaki etkili iletişim unsurlarından hangisini kullanması gerekir?

- A) Saygılı ve anlayışlı olmak
- B) Bireysel farklılıklarda saygılı olmak
- C) Jest ve mimikleri doğru ve etkili kullanmak
- D) Düşüncelerini açık bir şekilde ifade etmek

4. 7. sınıf öğrencisi Melike, sınıfındaki en samimi arkadaşı Senem'in kendisine kırgın olduğunu fark eder.

Buna göre Melike'nin;

- I. Kırgınlığın nedenini anlamaya çalışmak,
- II. Durumu görmezden gelmek,
- III. Kendini onun yerine koymak

davranışlarından hangilerini yapması, bu sorunun çözümünde daha etkili olur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III

5.

Kendimizi ifade edebilmek için farklı yöntem ve yollar deneriz. Sadece söz ile kendimizi ifade etmek bazen yetmeyebilir. Bazen sergilediğimiz bir hareket yüzlerce kelimeye eş değerdir. Yaptığımız bir el, kol ve yüz hareketi bir veya birden fazla kişiyi etkileyebilir. O yüzden doğru ve etkili bir iletişim için her yolu denemeliyiz. İnsanlarla kuracağımız iletişimde sadece konuşmayı değil, vücut dili iletişimini de devreye sokmalıyız. Bu sayede kendimizi daha doğru ifade edebiliriz.

Bu bilgide verilmek istenen mesaj;

- I. İnsanlar duygularını yalnızca söz ile ifade edebilir.
- II. İletişimde sadece sözler değil, beden dili de önemlidir.
- III. İletişimde jest ve mimiklerin kullanımı karşındakini etkileyebilir.
- IV. İletişimde ne söylenildiği değil, karşındaki kişinin ne anladığı önemlidir.

İfadelerinin hangilerinde doğru açıklanmıştır?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III   D) III ve IV

6.

Bir reklam ajansında işe başladım. İş yerindeki ilk günümde ajans sahibi beni iş arkadaşlarımla tanıştırdı. Orada bulunanlar bana "Aramıza hoş geldin." dediler. Ben de gülümseyerek onlara "Hoş buldum." dedim ve kendimi tanıttım. Kısa bir tanışmadan sonra hepimiz işimizin başına döndük.

Betül

Buna göre Betül'ün iletişime geçmek için;

- I. Sözlü iletişim,
- II. Sözsüz iletişim,
- III. Yazılı iletişim

yöntemlerinden hangilerini kullandığı söylenebilir?

- A) Yalnız II   B) I ve II
C) I ve III   D) I, II ve III

7.

Başkalarıyla etkili iletişim kurabilmek için kişilere olumlu yaklaşmalı ve kibar davranmalıyız. İster konuşmacı olalım ister dinleyici olalım iletişime engel olabilecek davranış ve tutumlardan kaçınmalıyız.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi dinleyicinin yapmaması gereken bir davranıştır?

- A) Ön yargılı olmak
B) Göz teması kurmak
C) Geri bildirimde bulunmak
D) Anlaşılmayan yeri sormak

YANITLAR

1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D
6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D

Sözlü ve yazılı iletişimin en önemli unsuru dildir. Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan en önemli araçtır. Hangi iletişim yolunu seçersek seçelim, Türkçeyi doğru kullanmalıyız. Karşımızdaki kişiye söylemek istediklerimizi sakın, açık, net ve doğru anlaşılacak bir şekilde ifade etmeliyiz.

Karşımızdaki kişi bizden ne kadar farklı olursa olsun sağlıklı ve olumlu iletişim kurabilmek için;

- Karşımızdaki kişinin vücut hareketlerine ve beden diline dikkat etmeliyiz.
- Karşımızdaki kişiyle konuşurken ses tonumuzu iyi ayarlamalıyız.
- Karşımızdaki kişinin söylediklerini can kulağıyla dinlemeliyiz.

İletişim kurmada, konuşmak kadar dinlemek de önemlidir. İnsanlar arasındaki iletişimsizliğin birçoğu dinlememekten kaynaklanmaktadır.

İyi bir dinleyici;

- Dikkatini karşısındaki kişiye verir.
- Konuşmacıyı sözünü kesmeden dinler.
- Konuşmacıyla göz teması kurar.
- Dinlerken vereceği cevabı düşünmez.
- Yargılamadan, suçlamadan dinler.
- Dinlerken başka bir işle uğraşmaz.
- Konuşmacının duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışır.

Hocam, bilge bir insan olmanın sırrı nedir?

Bileni can kulağıyla dinleyecesin. Söylerken de ağızdan çıkanı kulağın duyacak.

- Kendimizi karşımızdaki kişinin yerine koymalıyız.
- Bireysel farklılıklara dikkat etmeliyiz.
- Karşımızdaki kişiye saygı duymalı, onu önemsemeli ve cesaretlendirmeliyiz.

Empati: Kişinin kendini başkasının yerine koyarak onun duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışmasıdır.

Ön yargı: Bir kimse veya bir olayla ilgili yeterli bilgi edinilmeden geliştirilen tutumlara denir.

İletişim sürecinde insanlar konuşulanların % 7'sini, ses tonunun % 38'ini, beden dilinin % 55'ini dikkate alırlar.

Nedir?
Uzlaşma: Anlaşmazlık durumunda uyuşmadır.

Nedir?
Çatışma: İki taraf arasındaki anlaşmazlıktır.

- Karşımızdaki kişiyle konuşurken "ben dili" kullanmalıyız.

Sen Dili:

- "Sen"le başlar veya "sen"le biter.
- Yargılayıcı, eleştirici ve suçlayıcı olabilir.
- Öfke, kızgınlık duyguları taşıyabilir.

Ben Dili:

- "Ben"le başlar veya "ben"le biter.
- Bireyin duygu ve düşüncelerini ortaya koyar.
- Anlaşmazlıkları azaltır, konuşan kişiyi rahatlatır.

Sen diline örnek cümleler:

- Okula niçin geç kaldın?
- Ödevini neden yapmadın?
- Sen bugün okulda yoktun.

Ben diline örnek cümleler:

- Sabah geç kalktığımda okula yetişemeyeceğimi düşünüyorum.
- Ödevlerini bitirmemen beni kaygılandırıyor.
- Bu sabah seni okulda görmeyince meraklandım.

İnsanların arasındaki konuşmalarda anlaşmazlıkların ve çatışmanın olması olumsuz iletişimi ortaya çıkarır. Olumsuz iletişimde kişilerin her zaman sadece kendi fikir ve düşünceleri doğruymuş gibi davranmaları başkasının fikir ve düşüncesine saygı göstermemeleri olumlu iletişimi engeller ve insanlar arasındaki saygıyı zedeler.

İletişim sürecinde yapılan hatalardan bazıları şunlardır:

Ön yargılı olmak	Bir kişi ya da olaya ilişkin yeterli bilgi edinmeden peşin bir karara varmak.
Alay etmek	Birinin, eksik, kusurlu, gülünç vb. yönlerini küçümseyerek eğlence konusu yapmak.
Tehdit etmek	Bir işin yapılmasını veya yapılmamasını sağlamak amacıyla gözdağı vermek, korkutmak.
Lakap takmak	İnsanlara hoşlanmadıkları kötü isimler takmak.
Öğüt vermek	Bir kimseye, yapması ya da yapmaması gereken şeyler konusunda yol göstermek.
Suçlamak	Bir suçu olduğunu öne sürmek, işlemediği bir suçu ona yüklemek.
"Sen dili" kullanmak	Karşımızdaki kişiyi suçlayan bir konuşma şeklidir. İfadeler ikinci şahsa yöneliktir.
Emir vermek	Bir kimseye bir iş buyurmak.

ETKİNLİK 5

Aşağıdaki sözleri, kullandığı dile göre ilgili olduğu torbayla eşleştiriniz.

1. Odanı sürekli dağınık bıraktığın için üzülüyorum.
2. Benimle her zaman bağırarak konuşuyorsun.
3. Ödevlerini hep yanlış yapıyorsun.
4. Yemeğini bitirmeyince üzülüyorum.
5. Ödevlerini yapmaman beni kaygılandırıyor.
6. Senin yüzünden düşük not aldım.

Sen Dili

Ben Dili

ETKİNLİK 6

İyi bir dinleyici olan Adnan, arkadaşlarıyla son derece başarılı bir iletişim kurmaktadır. Arkadaş ortamında sevilen ve düşüncelerine önem verilen birisi olmuştur.

Buna göre iyi bir dinleyici olan Adnan'dan aşağıdaki davranışlardan hangileri beklenmez? İşaretleyiniz.

Dikkatini karşısındakine verir.

1

Son sözü söylemek için çabalar.

5

Dinlerken ne söylemek istediğini düşünür.

2

Karşısındakinin sözünü kesmez.

6

Yüzünü konuşmacıya döner.

3

Dinlerken başka bir işle meşgul olmaz.

7

Karşısındakinin duygu ve düşüncelerini anlamaya çalışmaz.

4

Karşısındakinin jest ve mimiklerine dikkat eder.

8

ETKİNLİK 7

Aşağıda verilen tutum ve davranışları iletişimi olumlu veya olumsuz etkileyen tutum ve davranışlar olarak sınıflandırınız.

	OLUMLU	OLUSUZ
1 "Ben dili" kullanmak		
2 Ön yargılı davranmak		
3 Ses tonuna dikkat etmek		
4 Beden dili kullanmak		
5 Empati kurmak		
6 Öğüt vermek		
7 Tehdit etmek		
8 Dikkatli dinlemek		
9 Bireysel farklılıklara saygı göstermek		
10 Emir vermek		
11 Karşı tarafı küçümsemek		
12 Açık ve anlaşılır bir dil kullanmak		
13 Karşıdakinin sözünü kesmek		
14 Kendi görüşünde ısrar etmek		
15 Argo sözcük kullanmak		

1.

Ersan, telefon başında annesiyle belirledikleri saatten fazla vakit geçirdiği için annesi tarafından sert bir şekilde uyarılmıştır. Ersan yaptığından pişman olmuştur. Ancak annesinin sert tepkisine çok kırılmıştır.

Ersan bu durum karşısında, annesine duygularını en doğru şekilde nasıl ifade etmelidir?

- A) Sürekli benim hatamı arayıp duruyorsun.
- B) Neden bu kadar telefona baktığımı hiç sormuyorsun.
- C) Sözümü tutamadım ama sen de bazen sözünü tutmuyorsun.
- D) Yaptığım hatadan dolayı sert bir şekilde uyarıda bulunman beni çok üzdü.

2.

Baba

Bilgisayarda çok vakit geçiriyorsun!

Babacığım arkadaşımın bugünkü ödevlerimi alıyorum.

Cengiz

Baba

Dersi iyi dinleseydin buna hiç gerek kalmazdı, demek ki dersi dinlemiyorsun.

Babacığım, öğretmenim o sırada bana başka bir görev vermişti onu yapıyordum.

Cengiz

Bu diyalogda baba aşağıdaki iletişim hallerinden hangisini yapmıştır?

- A) Abartma
- B) Alay etme
- C) Yalan söyleme
- D) Suçlama

3.

Çatışma, iki taraf arasındaki anlaşmazlık ve gerginlik hâlidir. İletişim sırasında farklı sebeplerden dolayı çatışma yaşanabilir.

Buna göre;

- I. Sıra arkadaşınızın size sormadan çantanızı karıştırarak kaleminizi alıp kullanması,
- II. Çok yakın bir arkadaşınızın okulda kavga ettiğinizi babanıza anlatması,
- III. Sinema çıkışında arkadaşlarınızla veda ederken çantanızın yere düşmesi.

durumlarından hangilerinin bir çatışmaya neden olması beklenmez?

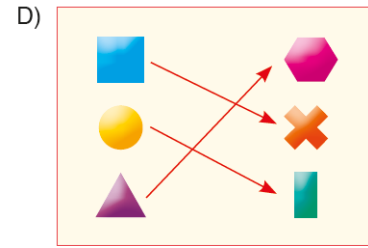
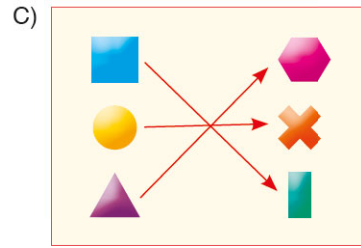
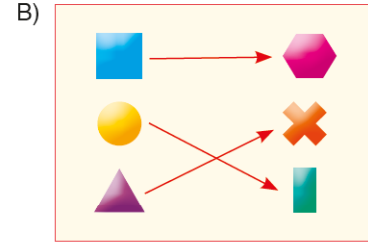
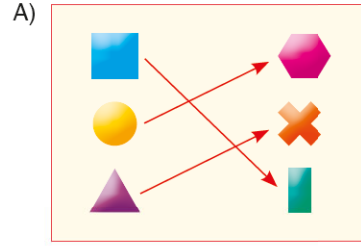
- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III

4.

	Neden maç izlemeye gelmedin, neredeydin?		Tehdit etmek
	Bu sene takdir almazsan tatili unut.		Suçlamak
	Derse hep geç kalıyorsun.		Sorgulamak

Verilen davranışlar, ilgili oldukları iletişim hataları ile aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

5. “Ben dili” karşıdaki kişiyi suçlayıcı ve yargılayıcı bir iletişim dili değildir. “Ben dili” ile konuşan bir kişi kendi duygu ve düşüncelerini ifade ederek iletişim kurar.

Buna göre bir babanın, derslerine çalışmayan çocuğuna kullandığı aşağıdaki ifadelerden hangisi “ben dili”ne örnek verilebilir?

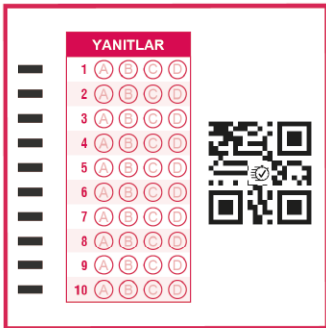
- A) Sorumluluklarının farkında değilmiş gibi davranıyorsun.
- B) Okuldan geldiğin andan itibaren ödevlerini hiç yapmadın.
- C) Derslerine düzenli çalışmaman beni endişelendiriyor.
- D) Derslerini yapmazsan akşam telefonda oyun oynayamazsın.

6.

Ne söylediğiniz kadar, nasıl söylediğiniz de önemlidir.

Bu düşüncüyü paylaşan biri aşağıdaki cümlelerden hangisini söylemiş olabilir?

- A) Televizyon başında çok vakit geçirirsen sınıfı geçmen imkânsız.
- B) Daha fazla kitap okumazsan Türkçe dersinden başarılı olmayı unut.
- C) Günlük bu kadar test çözersen sınavlarda başarılı olmayı ancak rüyanda görürsün.
- D) Derslerine bu şekilde çalışmaya devam edersen sınavdan iyi bir not alacağına inanıyorum.

İnsanlık tarihi boyunca haberleşme için farklı araçlar kullanılmıştır. Geçmişte insanlar haberleşmek için duman, güvercin, haberci, mektup ve telgraf gibi iletişim araçlarını kullanırken günümüzde radyo, televizyon, telefon, genel ağ ve akıllı telefonlar kullanılmaktadır.

Aynı anda milyonlarca kişiyle iletişim kurulmasını sağlayan gazete, radyo, televizyon, internet gibi araçlara kitle **iletişim araçları** denir.

Gazete

İnsanlara haber ve bilgileri görsel olarak sunan yazılı kitle iletişim aracıdır.

Radyo

Yayıncılığa televizyondan önce başlayan radyo, işitsel kitle iletişim aracıdır.

Televizyon

Bilgi ve haberlerin insanlara görsel ve işitsel olarak ulaştırılmasını sağlayan kitle iletişim aracıdır.

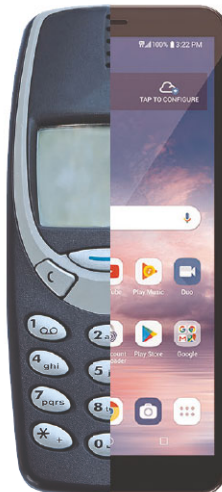
Genel Ağ

İnsanların üretilen bilgiyi saklama ve paylaşma amacıyla kullandığı en hızlı kitle iletişim aracıdır.

Kitle iletişim araçlarının çeşitliliği ve fonksiyonları zamanla gelişim göstermiştir. İkili iletişim amacıyla kullandığımız bazı araçlar, teknolojik gelişmeler sonucunda sosyal haberleşme aracı hâline gelmiştir.

Örneğin telefon iki kişi arasında sözlü - işitsel bir iletişim aracı olarak kullanılıyordu. Günümüzde ise akıllı telefon; işitsel, görsel ve birçok farklı işlevi olan etkileşimli bir araç hâline gelmiştir.

Nedir?

Medya: Kitlelerle iletişimi sağlayan radyo, televizyon, gazete ve dergi gibi basın yayın organlarının ortak adıdır.

Nedir?

Kamuoyu: Bir konuyla ilgili halkın genel düşüncesidir.

Bilmedey Olmaz!

Geçmişte insanlar kitlelere ulaşmak için farklı yöntemler kullanmıştır.

- Eskiden tellallar önemli haberleri halka açık yerlerde davul eşliğinde bağırarak duyurmuştur.
- Camilerin minarelerinden de köy veya mahalle halkına duyuru yapılmıştır

Bilmedey Olmaz!

Ülkemizde 1927'de radyonun, 1968'de televizyonun kullanılmaya başlanması, yeni iletişim aracının hayatımıza hızla girmesini sağlamıştır.

Bilmeden Olmaz!

Kitle iletişim araçlarına aşırı bağlanmak;

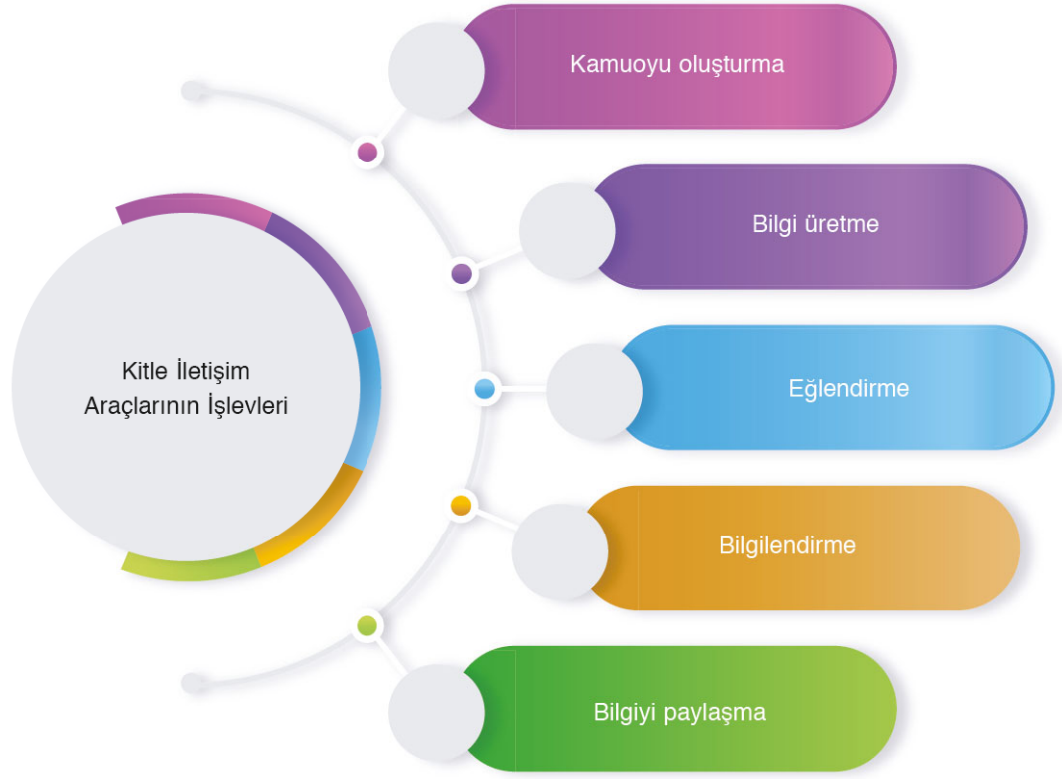
- İletişim kopukluğu,
- Kültürel yozlaşma,
- Kötü amaçlarla kullanma gibi sorunlara yol açmaktadır.

Bilmeden Olmaz!

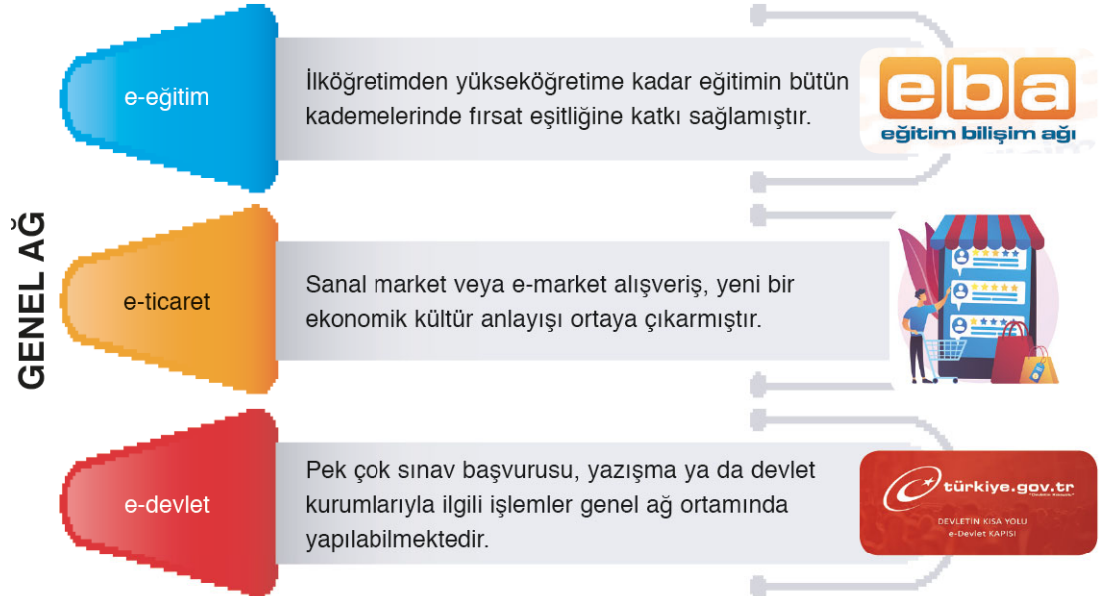
Medya araçlarının yaygınlaşması ile Türkçe yazım kurallarına dikkat edilmeye başlanmış ve Türkçe kelimelerin yerini yabancı kelimeler almaya başlamıştır.

Bilmeden Olmaz!

Koronavirüs salgını döneminde, dünya üzerindeki birçok ülkede okullar kapatılmış, eğitim ve öğretime genel ağ üzerinden yapılan uzaktan eğitim dersleri ile devam edilmiştir.

Kitle iletişim araçlarının zamanla gelişmesi ve yaygınlaşması, insanlar arasındaki bilgi alışverişini artırmakta ve hızlandırmaktadır. Kitle iletişim araçları farklı insanların, toplumların ve kültürlerin birbirlerini daha iyi tanımasını sağlamakta ve insanlar arasındaki etkileşimi artırmaktadır. Günümüzde iletişim aracı olarak kullanılan genel ağ insanlara eğitim, ticaret ve resmî işlerde kolaylık sağlamaktadır.

MEDYANIN SOSYAL HAYATA ETKİSİ	
ESKİDEN NASILDI?	GÜNÜMÜZDE NASIL?
Genellikle evlerde ve kütüphanelerde bulunan ansiklopedilerden araştırma yapılırdı.	Bir tuşla istenilen bilgilere hızlıca ulaşılabilir.
Haberler gazetelerden okunur ve radyolardan dinlenirdi.	Genel ağ üzerinden haber okunabiliyor ya da izlenebiliyor.
Bayramlarda tebrik kartı yazılırdı, eş dost ve akrabalar ziyaret edilirdi.	Bayramlar kısa mesaj gönderilerek kutlanıyor.
Akrabalara, komşulara akşamları ev ziyaretine gidilirdi.	Evde televizyon karşısında vakit geçiriliyor.
Aile içinde sohbetler edilir, oyunlar oynanırdı.	Televizyon, telefon ve genel ağ insanları kendine bağlayarak aile içi iletişimi zayıflatıyor.

Devletimiz medya ve iletişim araçlarının özellikle çocuklarımıza olan etkisini sağlıklı hâle getirmek için tedbirler almaktadır.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, radyo ve televizyon faaliyetlerini düzenlemek ve denetlemekle görevlidir.

Akıllı işaretler, televizyon yayınlarının içeriğiyle ilgili bilgilendirici bir sınıflama sistemidir. Bu sistem, çocukları ve gençleri televizyon yayınlarının olası zararlı etkilerinden koruma sorumluluğunu yerine getirme konusunda ailelere ve topluma yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır.

Genel İzleyici Kitleleri

7 Yaş ve Üzeri

13 Yaş ve Üzeri

18 Yaş ve Üzeri

Şiddet / Korku

Cinsellik

Olumsuz Örnek

Millî Eğitim Bakanlığı ve RTÜK iş birliğiyle “Medya Okuryazarlığı” projesi hazırlanmış ve uygulanmıştır. Medya okuryazarlığı; görsel, işitsel, basılı vb. medya iletilerine erişebilme; erişilen medyayı, ileti ve ürünleri eleştirel bir bakış açısıyla çözümlenip değerlendirebilmeyi içerir.

Medir?

Sosyal medya: Kişilerin genel ağ üzerinden çift taraflı ve eş zamanlı bilgi paylaşımına ulaşmasını sağlayan medya sistemidir.

Bilmeden Olmaz!

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), vatandaşların Üst Kurul ile daha kolay ve hızlı irtibat kurması, şikâyetlerini ve taleplerini rahat iletebilmesi için ALO 178 uygulamasını hayata geçirmiştir.

ETKİNLİK 8

Aşağıda verilen ifadeler doğru ise "D", yanlış ise "Y" kutucuğunu işaretleyiniz.

	D	Y
1. Bilgisayar, akıllı telefon ve genel ağ kullanımı bireyler arasındaki iletişimi azaltmıştır.		
2. Akıllı telefon sadece iki kişi arasında kullanılabilen iletişim aracıdır.		
3. Kitle iletişim araçlarındaki gelişmeler devlet hizmetlerine de yansımıştır.		
4. Akıllı işaretler, izleyeceğimiz programın yaş grubumuza uygunluğu konusunda bizi uyarır.		
5. RTÜK, radyo ve televizyon yayınlarını hazırlayan kurumdur.		

ETKİNLİK 9

Kitle iletişim araçlarının sayısının ve çeşitliliğinin artması, hayatımızı olumlu veya olumsuz birçok alanda etkilemektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangileri kitle iletişim araçlarının hayatımıza olumlu etkilerindedir? İşaretleyiniz.

- 1. Bireyin kendi kültüründen ziyade başka kültürleri taklit etmesine neden olur.
- 2. Kamuoyu oluşturma ve çeşitli yardım kampanyaları ile geniş kitlelere ulaşılır.
- 3. Aile içi iletişimde kopukluk yaşanır.
- 4. Boş zamanlarımızda eğlence ortamı sunar.
- 5. Bilgiye kısa zamanda ve kolayca ulaşmamızı sağlar.
- 6. Ülkemizde ve dünyada yaşanan olaylardan haberdar olmamızı sağlar.
- 7. Toplular arası kültür alışverişini hızlandırır.
- 8. Bireyler arası iletişim ve etkileşimi azaltır.
- 9. Bireyler sosyal medya araçlarını kullanarak sanal kişilik oluşturur.

ETKİNLİK 10

Aşağıda verilen bilginin doğru mu, yanlış mı olduğuna karar veriniz. Bilginin doğru olduğunu düşünüyorsanız “D” harfinin bulunduğu yolu, yanlış olduğunu düşünüyorsanız “Y” harfinin bulunduğu yolu izleyiniz. Kaç numaralı çıkışı ulaştınız?

Medya araçlarının mesajlarını görsel ve işitsel olarak aktarması, medyanın etkisini artırmaktadır.

D

Y

İnsanlar dünyadaki gelişmelerden haberdar olmak, toplumsal gelişmelerden uzak kalmamak veya eğlenmek amacıyla medyayı takip etmektedir.

Medya, insanların düşüncelerini, kararlarını ve davranışlarını etkilemektedir.

D

Y

Medyanın görsel ve işitsel yayınları farklı kültürler arasındaki etkileşimi azaltmaktadır.

Sosyal medya ile fazla zaman geçirmek, sağlık sorunlarına neden olabilmektedir.

D

Y

Sosyal medyada kullanılan bazı kavramlar dilimizi zenginleştirmektedir.

Medya araçlarından radyo, sadece işitsel bir iletişim aracıdır.

D

Y

D

Y

D

Y

D

Y

1. ÇIKIŞ

2. ÇIKIŞ

3. ÇIKIŞ

4. ÇIKIŞ

5. ÇIKIŞ

6. ÇIKIŞ

7. ÇIKIŞ

8. ÇIKIŞ

ETKİNLİK 11

Aşağıdaki cümleleri, verilen ifadelerden uygun olanlarla tamamlayınız.

1. Kitle iletişim araçlarının tümünü kapsayan genel ifadeye ..... denir.
2. .... bir sorun ya da olay üzerine halkın genel düşüncesini ifade eder.
3. .... kitle iletişim araçlarının işlevlerinden biridir.
4. Programların hangi yaş grubuna göre hazırlandığını gösteren işaretlere ..... denir.
5. Millî Eğitim Bakanlığı ve RTÜK iş birliğiyle ..... projesi hazırlanmış ve uygulanmıştır.
6. .... kamu hizmetlerine erişim imkânı sağlamaktadır.

ETKİNLİK 12

Aşağıda verilen toplar üzerinde günlük hayatta kullandığımız medya araçlarının isimleri yazılmıştır. Toplardan hangileri potaya atılırsa hem görsel hem de işitsel olan medya araçlarından bahsedilmiş olur? İşaretleyiniz.

1. Aynı anda milyonlarca kişiyle iletişim kurulmasını sağlayan gazete, radyo, televizyon, internet gibi araçlara kitle iletişim araçları denir. Aşağıda bu kitle iletişim araçlarından bazıları verilmiştir.

Gazete

Televizyon

Genel ağ

Görselleri verilen kitle iletişim araçlarının ortak özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Kamuoyu oluşturulmasında etkili olmuştur.
B) İnsanlar arasındaki etkileşimi kolaylaştırmıştır.
C) İhtisal duyumuza hitap edip kitleleri bilgilendirmiştir.
D) Toplumların birbirini tanımasına katkı sağlamıştır.

2.

Günümüzde hemen hemen her evde medya araçlarından biri olan televizyon bulunmaktadır. Televizyon, insanları kendine bağımlı yaparak sosyal etkileşimi zayıflatmış, insanların boş zamanlarında birbirleriyle yapabilecekleri fikir alışverişlerini kısıtlamıştır. Böylelikle de birbirinden habersiz, birbirine karşı duyarsız insanların yer aldığı bir toplumun oluşmasına yol açmıştır.

Verilen bir medya aracı olan televizyonun;

- I. Kamuoyu oluşturma işlevi görme,
II. Eğlendirmek için çeşitli yayınlar sunma,
III. Bireyler arası ilişki ve etkileşimi azaltma,
IV. Toplumdan kopuk birey sayısını arttırma
- özelliklerinden hangileri üzerinde durulmuştur?**

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve IV

3.

MARATON HABER

Yapılan bir araştırmaya göre, televizyon kanallarında yapılan koronavirüs salgını ile ilgili yayınlar, çocukların davranışlarını olumsuz yönde etkilemektedir. Yapılan çalışma ve incelemelerde çocuklarda televizyon seyretmek istememe gibi davranışların geliştiği görülmüştür.

Bu habere konu olan olumsuz durumu önlemek için;

- I. Medya kuruluşları daha duyarlı davranmalıdır.
II. Anne ve baba, televizyonu, çocuğuna kısa süreli ve denetimli izletmelidir.
III. Çocuklar televizyondan tamamen uzak tutulmalıdır.

uygulamalarından hangileri yapılmalıdır?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

4.

21. yüzyılda hayatımızın her alanına giren bilgisayar; kitle iletişim aracı olarak televizyonun yerini almış, iki yönlü iletişime olanak sağlamıştır. İnsanlar bilgisayar aracılığıyla hem bilgi üretip hem de bilgiyi yaymıştır. Böylece, üretilen bilgi ya da haber dünyanın herhangi bir yerine anında ulaşabilir hâle gelmiştir. Genel ağ ile birlikte, insanlar dünyanın dört bir yanıyla iletişim kurabilmektedir. İnsanlar herhangi bir konuda, istedikleri kadar bilgi alabilme özgürlüğüne sahip olmuşlardır.

Bu metinden yola çıkılarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Televizyonun yerini alan bilgisayar, iletişim kopukluğu ve çatışmaya neden olmuştur.
- B) Genel ağ, insanların bilgi alışverişini hızlandırmış ve bilginin paylaşımını kolaylaştırmıştır.
- C) İnsanlar dünyada neler olup bittiğini daha iyi öğrenip anlamaya başlamıştır.
- D) Genel ağla birlikte insanlar sınırsız bilgi alabilme özgürlüğüne kavuşmuştur.

5. (1) Akıllı işaretler, televizyon yayınlarının içeriğiyle ilgili olarak izleyiciyi bilgilendirmek için televizyon programı başlamadan önce yer alan uyarıcı işaret sistemidir. (2) Akıllı işaretler çocukları ve gençleri televizyon yayınlarının olası zararlı etkilerinden korumak için tasarlanmıştır. (3) TRT (Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu) tarafından hazırlanan bu işaretler bize sorumluluk yükler. (4) Bu sorumluluk gelişimimize ve yaşımıza uygun olmayan programları izlememektir.

Akıllı işaretlerle ilgili bu metinde kaç numaralı cümlede hatalı bir bilgi verilmiştir?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

6. Kitle iletişim araçları; bilgi alışverişinin hızlanması, bir yerde yaşanan gelişmenin kısa sürede dünyanın her yanındaki kişilere ulaşması gibi konularda işimizi kolaylaştırmıştır. Tabii ki kitle iletişim araçlarının olumlu özellikleri yanında olumsuz özellikleri de olabilmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kitle iletişim araçlarının olumsuz yönüne örnek olarak gösterilemez?

- A) Yusuf'un genel ağda satışa sunulan şampuanı alması sonucunda saçında dökülmeler yaşanması
- B) Adnan'ın okulların kapalı olduğu dönemde EBA'dan uzaktan eğitimlere katılması
- C) Ahmet'in izlediği dizideki karakter gibi bozuk bir Türkçe ile konuşması
- D) Gencay'ın tüm gününü sosyal medyada sohbet ederek geçirmesi

YANITLAR

1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D
6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D

Özel hayatın gizliliği, düşüncüyü açıklama özgürlüğü ve doğru bilgi alma hakkı ile kitle iletişim özgürlüğü arasında bağlantı vardır.

İletişime Dayalı Hak ve Özgürlüklerimiz

- Kitle İletişim Özgürlüğü
- Doğru Bilgi Alma Hakkı
- Özel Hayatın Gizliliği
- Düşüncüyü Açıklama Özgürlüğü

İletişim araçlarını kullanırken sahip olduğumuz hak ve özgürlükler, Anayasa tarafından güvence altına alınmıştır.

Madde 20: Herkes, özel hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. (...)

Madde 22: Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır. (...)

Madde 26: Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. (...)

Kimi zaman kişisel haklarımıza, kitle iletişim özgürlüğümüze veya özel hayatımızın gizliliğine müdahale edilmiş olabilir. Böyle durumlarda haklarımızı ve haklarımızı arama yollarını bilmek, vatandaşlık sorumluluğumuzdur. Örneğin basın yayın organlarında hakkımızda gerçeğe aykırı bir yayın yapılabilir. Bu durumda yayının mahkeme yoluyla düzeltilmesini (**tekzip**) isteyebiliriz.

Basın Özgürlüğü: İnsanların düşüncelerini, görüşlerini; gazete, dergi, kitap, radyo, televizyon gibi basın yayın organlarıyla diğer insanlara iletme serbestliğine denir. Anayasa tarafından güvence altına alınmıştır.

Madde 28: Basın hürdür, sansür edilemez. (...) Devlet, basın ve haber alma hürriyetlerini sağlayacak tedbirleri alır.

Haberleşme özgürlüğü Anayasa'mıza göre;

Millî güvenlik ve kamu düzeninin sağlanması, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve ahlakın korunması, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amaçları doğrultusunda kısmen veya tamamen kısıtlanabilir.

Medyanın kitle iletişiminde önemli görevleri ve sorumlulukları vardır. Doğru haber yapma ve yayma, bunların başında gelir. Tarafsız olmak ve özel hayata saygılı olmak, medya ve basın yayın kuruluşlarının uyması gereken ilkelerdendir.

Sansür: Bazı fikirlerin, haberlerin ve sanat eserlerinin yazılıp yayılmasının kısıtlanması ya da engellenmesidir.

Tekzip: Yalanlama ve düzeltme yazısıdır.

Veri paylaşımına izin veren akıllı cihazların yaygınlaşması kötü amaçlı yazılımları da beraberinde getiriyor. Çeşitli işletim sistemlerine yerleşen kötü amaçlı yazılımlar özel hayatımızın gizliliğine zarar verebilir.

Bilmedey
Olmaz!

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 12, 13 ve 17. maddeleri; çocukların kitle iletişim özgürlüğünden doğan haklarını güvence altına almaktadır.

Bilmedey
Olmaz!

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'ne göre;

"Herkes düşünce ve ifade özgürlüğü hakkına sahiptir." Bu hak, serbestçe düşünme, hangi yoldan ve nereden olursa olsun bilgi ve görüş alma, araştırma ve yayma özgürlüğünü içerir.

ETKİNLİK 13

Aşağıdaki kişilerin iletişim araçlarından yararlanırken hangi hak ve özgürlükleri yerine getirdiklerini doğru bir şekilde eşleştiriniz.

1

Kimsenin iznini almadan fotoğraflarını çekmem veya paylaşmam.

2

Evimize kimse hiçbir şekilde izinsiz giremez.

3

Duygularımı, fikirlerimi videoya kaydedip sosyal medya üzerinden herkesle paylaşabilirim.

4

İsmim veya fotoğrafım herhangi bir haberde yanlışlıkla yer alırsa bunun düzeltilmesini isteme hakkım vardır.

a

Konut dokunulmazlığı hakkı

b

Düşünceyi ifade etme özgürlüğü

c

Tekzip hakkı

d

Özel hayatın gizliliği

1 2 3 4

ETKİNLİK 14

Aşağıdaki cümleleri, verilen ifadelerden uygun olanlarla tamamlayınız.

tekzip

Anayasa

özel hayatın gizliliği

Mahkeme

Basın

sorumluluğu

1. Kişilerin temel hak ve özgürlükleri ..... ile güvence altına alınmıştır.
2. .... kararı olmadığı sürece kimsenin evine zorla giremez.
3. İnsanların izni olmadan telefonlarının dinlenmesi ..... ilkesine aykırıdır.
4. Anayasa'mızın 28. maddesinde; "..... hürdür, sansür edilemez." denilmektedir.
5. Basının, doğru bilgi verme ..... vardır.
6. Bir kişi ve kurum hakkında gerçeğe aykırı yayın yapıldığında, yayımlanması zorunlu olan düzeltme ve cevap yazısına ..... denir.

1.

Özel Hayatın Gizliliği**Madde 20:**

Herkes özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz.

Konut Dokunulmazlığı**Madde 21:**

Kimsenin konutuna dokunulamaz. (...) Kanunla yetkili kılınmış mercinin yazılı emri bulunmadıkça kimsenin konutuna girilemez, arama yapılamaz ve buradaki eşyaya el konulamaz.

Kitle iletişim araçları; doğru bilgi verme sorumluluğu çerçevesinde kişilerin özel hayatın gizliliği ve konut dokunulmazlığı haklarına saygı göstermelidir.

Buna göre;

Oğuz

Futbol müsabakası sonrasında futbolcuyla röportaj yapmak isteyen gazeteci, korumalar tarafından darp edilmiştir.

Selin

Bir gazeteci, ünlü bir iş adamının evine izinsiz girip iş adamının hayatıyla ilgili haber yapmıştır.

Yalçın

Ünlü bir dizi oyuncusunun, alışveriş merkezinde bebeğiyle birlikte gezerken magazin muhabirleri tarafından fotoğrafları çekilmiştir. Bebeğinin fotoğraflarını televizyonda gören oyuncu, bu duruma öfkelenmiştir.

Kişilerinden hangilerinin ifadelerinde bu hakların ihlal edildiği söylenebilir?

- A) Yalnız Oğuz   B) Oğuz ve Selin   C) Selin ve Yalçın   D) Oğuz ve Yalçın

2. Basının en önemli özelliklerinden biri de insanları doğru bilgilendirmesidir. Ülkede meydana gelen sorunları çarpıtmadan, kamuoyunu yanıltmadan tarafsız olarak dile getirecek yaptığı yayınlarla halkı bilinçlendirip insanların genel kültür seviyesinin yükselmesini sağlamak da basının görevleri arasında gösterilebilir.

Verilen bilgilere göre medya organları için aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Haber niteliğine sahip, tarafsız yayınlar yapmalıdır.
B) Halkı hükümetin politikalarına göre yönlendirmelidir.
C) Ülkede meydana gelen sorunları dile getirmelidir.
D) Gerçeklik ve doğruluk ilkelerine bağlı kalmalıdır.

3. Bir futbol takımının kalecisi olan Recep, bir gazetede köşe yazarının, elinde delil olmadan, hakkında rakip takımdan bilerek gol yediğini yazmasına çok üzülmüştür. Kendisi hakkında gerçeği yansıtmayan yazılar yazan gazete ve köşe yazarı hakkında mahkemeye başvurmuştur. Mahkeme, Recep'in talebini haklı bulmuş ve gazeteden kaleci Recep hakkında yazılan köşe yazısının kaldırılması kararını vermiştir.

Verilen bilgilere göre Recep aşağıdaki haklarından hangisini kullanmıştır?

- A) Konut dokunulmazlığı hakkı
B) Özel hayatın gizliliği hakkı
C) Kişi dokunulmazlığı hakkı
D) Düzeltme ve cevap hakkı

4. Kitle iletişim araçları; doğru bilgi verme sorumluluğu çerçevesinde kişilerin özel hayatı ile ilgili haberleri yaparken kişilerin aile hayatına saygı göstermelidir.

Aşağıdaki televizyon kanallarından hangisinin verdiği haberde özel hayatın gizliliği hakkının ihlal edildiği söylenebilir?

A) Ünlü yönetmen Çağan Bey'in ailesi ile birlikte tatil yaparken gizlice çekilen fotoğrafları izleyeceksiniz.

B) Pop şarkıcısı Nalan'ın konser sonrası verdiği röportajdan kesitleri az sonra izleyeceksiniz.

C) Futbolcu Arda'nın çocukluk yıllarına ait anıları az sonra izleyeceksiniz.

D) Millî Eğitim Bakanı'nın okulların açılmasıyla ilgili açıklamalarını izleyeceksiniz.

Yaklaşan yerel seçimler öncesinde bir televizyon kanalına çıkan İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı adayları, kendileriyle ilgili merak edilenleri ve projelerini anlattı.

Buna göre başkan adayları;

- I. Özel hayatın gizliliği,
- II. Düşünce ve ifade özgürlüğü,
- III. Konut dokunulmazlığı

haklarından hangilerini kullanmıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II
C) I ve III   D) II ve III

6. Basın, milletin genel sesidir. Bir milleti aydınlatma ve ona doğru yolu göstermede bir milletin muhtaç olduğu fikri gıdayı vermekte, özetle bir milletin hedefi mutluluk olan ortak yönde yürümesinin sağlanmasında basın; başlı başına bir kuvvet, bir okul, bir yol göstericidir.

Mustafa Kemal Atatürk

Atatürk'ün bu sözünden hareketle basın hakkında aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Basın mensupları halka karşı sorumludur.
B) Basın, toplumu yanıltacak yayınlara izin vermemelidir.
C) Halkın bilinçlendirilmesinde basına önemli görevler düşmektedir.
D) Basın mensupları şahsi çıkarları doğrultusunda hareket etmemelidir.

YANITLAR

1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D
6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D

ETKİNLİK 15

Aşağıdaki açıklamaların altına verilen kavramlardan uygun olanı yazınız.

Jest

Empati

Sen dili

Mimik

Medya

Sansür

1

Kişinin kendini başkasının yerine koyarak onun duyguları ve düşüncelerini anlamaya çalışmasıdır.

.....

2

Bazı fikirlerin, haberlerin ve sanat eserlerinin yazılıp yayılmasının kısıtlanması ya da engellenmesidir.

.....

3

Duyguları, düşünceleri belirtecek biçimde yüzde belirlenen kıvılcıklar, hareketlerdir.

.....

4

Kitlelerle iletişimi sağlayan radyo, televizyon, gazete ve dergi gibi basın yayın organlarının ortak adıdır.

.....

5

Karşımızdaki kişiyi suçlayıcı ifadeler içerdiğinden iletişim çatışmasına neden olur.

.....

6

Herhangi bir şeyi açıklamak için genellikle el, kol ve baş ile yapılan içgüdüsel veya iradeli harekettir.

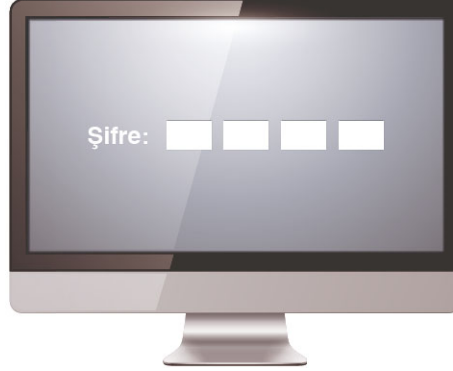
.....

ETKİNLİK 16

Alparslan'ın, bilgisayarını açabilmesi için babasının koyduğu şifreyi bulması gerekmektedir.

Şifre, doğru bilgilerin olduğu kutulardaki numaralardan oluşmaktadır. Alparslan'ın derse girebilmesi için şifreyi bulunuz.

1

İletişimde iyi bir dinleyici olmak, iletişimin kalitesini artırır.

2

Beden dili, iletişimin güçlü olmasında etkili değildir.

3

Kitle iletişim araçlarının doğru bilgi vermek gibi bir sorumluluğu yoktur.

4

İletişim kurarken söz ya da yazı ile gönderilen habere "ileti" denir.

5

İletişim kurarken kullandığımız yüz işaretlerine "jest" adı verilir.

6

Anlayışlı, saygılı ve sabırlı olmak iletişimi olumlu etkiler.

7

İletişimde konuşmacıdan kaynaklı sorunlar, iletişimi zorlaştırmaktadır.

8

Doğru ve etkili iletişimin temelinde sen dili vardır.

ETKİNLİK 17

Aşağıda verilen örneklerin hangi iletişim türüne ait olduğunu belirtiniz.

Örnek	Sözsüz İletişim	Sözlü İletişim	Yazılı İletişim
1 Ahmet, sokakta karşılaştığı arkadaşına "Merhaba." demiştir.			
2 Atilla, durakta otobüs bekleyen arkadaşına gülümsemiştir.			
3 Hatice, toplantı için gelen katılımcılara konuşma yapmıştır.			
4 Aykut, hasta olan bir arkadaşına "Geçmiş olsun." demiştir.			
5 Büşra, telefonla teyzesini arayıp bayramını kutlamıştır.			
6 Sancar, okula gelmeyen arkadaşına ödevlerini mesajla iletmıştır.			
7 Gamze, derste konuşan arkadaşına parmağıyla sus işareti yapmıştır.			
8 Ramazan, yaşadığı sorunla ilgili olarak Belediye'ye dilekçe yazmıştır.			
9 Trafik polisi Ziya, el kol hareketleri ile sürücülerini yönlendirmiştir.			
10 Yıldız Hanım yurt dışında yaşayan akrabalarına mektup yazmıştır.			

ETKİNLİK 18

Aşağıda verilen diyaloglarda iletişimi olumsuz yönde etkileyen davranışları, ilgili diyalogun karşısına yazınız.

Tehdit etmek

Eleştirmek

Öğüt vermek

Suçlamak

Diyaloglar

İletişimi Olumsuz Etkileyen Davranışlar

1

Sosyal bilgiler defterini verebilir misin?

Hayır, her zaman defterini evde unutuyorsun.

2

Tahtaya senin için yazdıklarımı nasıl buldun?

Bir daha benim hakkımda bir şeyler yazarsan fena olur!

3

Beni kimse takımına almak istemiyor.

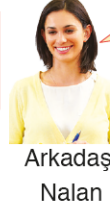

İnsanlarla iyi geçinmeyi bir türlü beceremiyorsun.

4

Bütün öğrencilerim geziye gelmek istiyor.

Ben olsam hiçbirini götürmezdim. Sen de öyle yap.

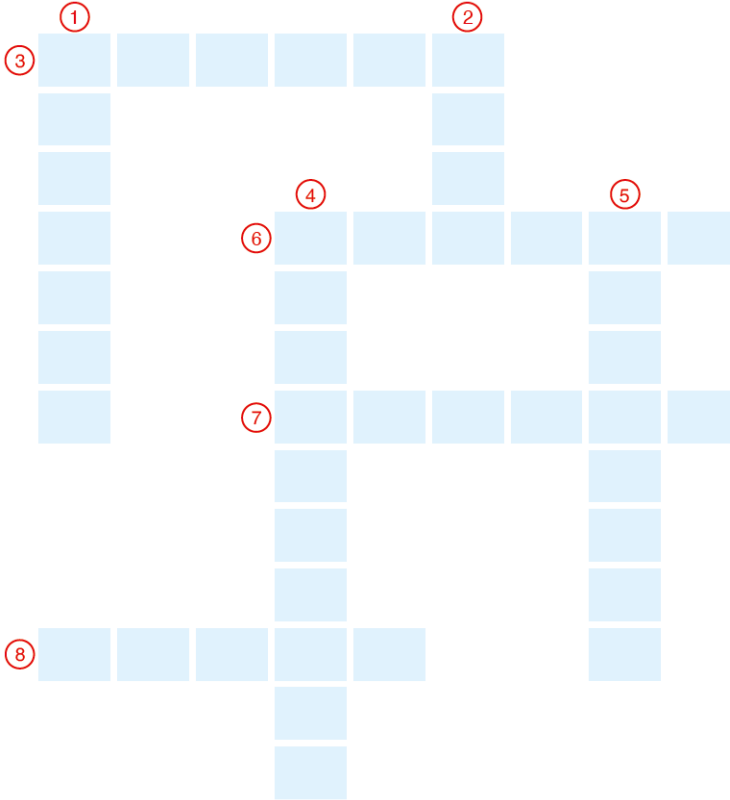

ETKİNLİK 19

Aşağıdaki bulmacayı soldan sağa ve yukarıdan aşağıya doldurunuz.

Sorular:

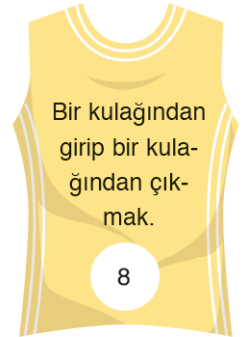
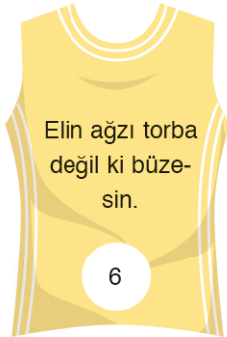
1. Suçlayıcı, eleştirici konuşma dili.
2. Radyo ve televizyon yayınlarını denetleyen kurumun kısa adı.
3. Bazı fikirlerin, haberlerin ve sanat eserlerinin yazılıp yayılmasının kısıtlanması.
4. Kitle iletişim araçlarından biri.
5. Duygu, düşünce veya bilgilerin çeşitli yollarla başkalarına aktarılması.
6. Medya organlarında yer alan yanlış ya da hatalı bilgileri düzeltme yazısı.
7. Başkasının yerine kendini koyma.
8. Kitle iletişim araçlarının tümüne verilen isim.

ETKİNLİK 20

Maraton Basket takımı oyuncuları müsabakalara olumlu iletişim mesajı veren sözlerin yazılı olduğu formalarla çıkacaktır. Buna göre basket takımının müsabakaya çıkacağı forma numaralarını aşağıdaki takım kadrosuna yazınız.

1. Bir şirkette yönetici konumunda olan Halil Bey, birkaç kez uyarmasına rağmen her sabah işe geç kalan Selim Bey'i herkesin içinde azarlamıştır. Daha sonra Halil Selim'i yanına çağırır. Aralarında şu diyalog geçer:

Halil: Neden uyarılarıma rağmen her sabah işe geç kalıyorsun?

Selim: Eşim böbrek yetmezliği sebebiyle hastanede yatıyor. Nakil bekliyoruz. Buradan çıkınca onun yanına gidiyor ve geceleri onun yanında kalıyorum. Onun ihtiyaçlarını karşılayabilmek ve hastane işlemlerini halledebilmek için erken kalkmama rağmen yetişemiyorum. İş yerine gelebilmek için de üç vasıta değiştiriyorum. Bu sebeple elimde olmadan gecikiyorum, kusura bakmayın.”

Halil: Keşke .....

Verilen örnek olayda Halil Bey'in sözü aşağıdaki ifadelerden hangisi ile tamamlanırsa yanlış olur?

- A) sana bağırp çağırmadan önce seni dinleseydim.
B) kendimi senin yerine koyup yaşadıklarını anlamaya çalışsaydım.
C) senin yerine dana nitelikli bir çalışanı işe alsaydım.
D) sana karşı ön yargılı bir davranış sergilemeseydim.

2.

Sen Dili:

- “Sen”le başlar veya “sen”le biter.
- Yargılayıcı, eleştirici ve suçlayıcı olabilir.
- Öfke ve kızgınlık gibi olumsuz duyguları taşıyabilir.

Ben Dili:

- “Ben”le başlar veya “ben”le biter.
- Bireyin duygu ve düşüncelerini ortaya koyar.
- Anlaşmazlıkları azaltır, konuşan kişiyi rahatlatır.

Verilen bilgilere göre;

- Yemeğini neden bitirmedin?
- İşini bitirir bitirmez eve dön.
- Ödevlerini tamamlaman beni mutlu ediyor.
- Dün seni okulda görmeyince meraklandım.
- Müziğin sesini kısarsan daha rahat uyuyabilirim.

İfadelerinden kaç tanesinde "ben dili" kullanılmıştır?

- A) 2   B) 3   C) 4   D) 5

3.

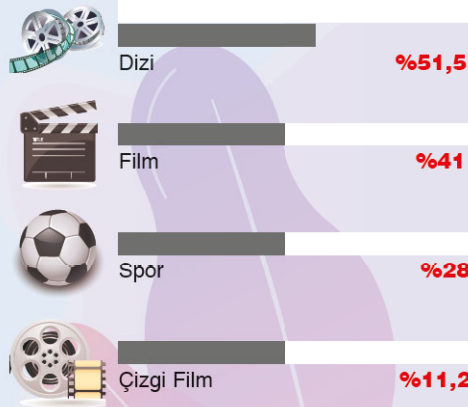
ÇOCUKLAR ÇİZGİ FİLMDEN ÇOK DİZİ İZLİYOR

Radyo, Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), ortaokul öğrencilerinin medya kullanım alışkanlıkları konusunda bir araştırma yaptı. Araştırma, çocukların çizgi filmde daha çok dizi izlediğini söylüyor.

26 İLDE 99 OKULDA 3 BİN 29 ÖĞRENCİ ile çocukların medya kullanım alışkanlıkları ve siber zorbalık araştırması yapıldı.

ÖĞRENCİLERİN TELEVİZYON İZLEME TERCİHLERİ

ÇOCUKLARIN TERCİH ETMEDİĞİ PROGRAM TÜRLERİ

Bu görselden hareketle aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- Çocuklar, medyayı dizi izlemek dışında kullanmamaktadır.
- Çocuklar eğitici programlardan çok, eğlence programlarını izlemektedir.
- Diziler, çocukların tutum ve davranışlarını olumlu etkilemektedir.
- Çocuklar, medya araçlarını daha çok eğitim amaçlı kullanmaktadır.

4.

Son bir ayda “eba.gov.tr” 1 milyarın üzerinde tıklandı.

“eba.gov.tr” küresel ölçekte hizmet veren birçok popüler uzaktan eğitim platformunu geride bırakarak dünyada eğitim alanında en çok ziyaret edilen 6'ncı internet sitesi oldu.

eba.gov.tr

eba

SON BİR AYDA

1 MİLYARIN ÜZERİNDE TIKLANDI

EBA dijital eğitim platformunu son 30 gün içerisinde tüm öğretmenlerin %69'u, okul öncesinden 12'inci sınıfa kadar tüm öğrencilerin ise %44'ü kullandı.

Son bir haftada 531 bin öğrenci üniversite hazırlık platformu olan "EBA Akademik Destek"ten faydalandı.

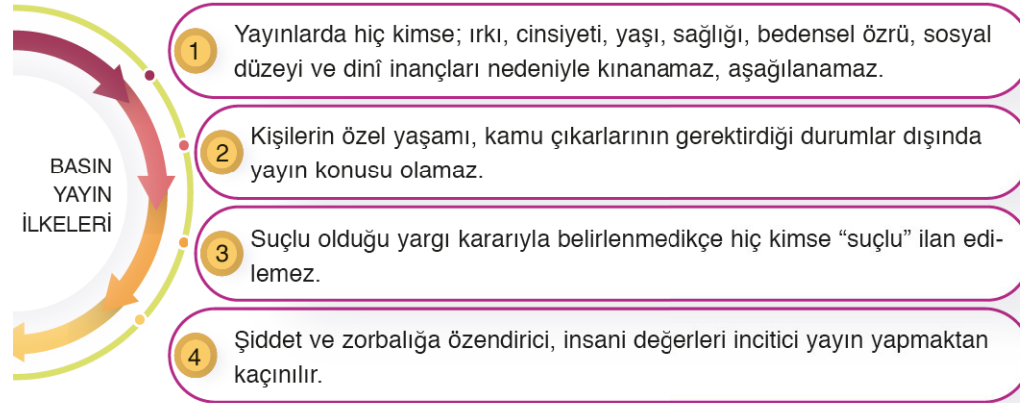
Verilen görsele göre EBA ile ilgili;

- I. Öğretmenlerden çok öğrenciler tercih etmiştir.
- II. Genel ağ üzerinden e-öğretim anlayışı ile ortaya çıkmıştır.
- III. Okul öncesinden üniversiteye kadar eğitimin bütün kademelerinde kullanılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

5.

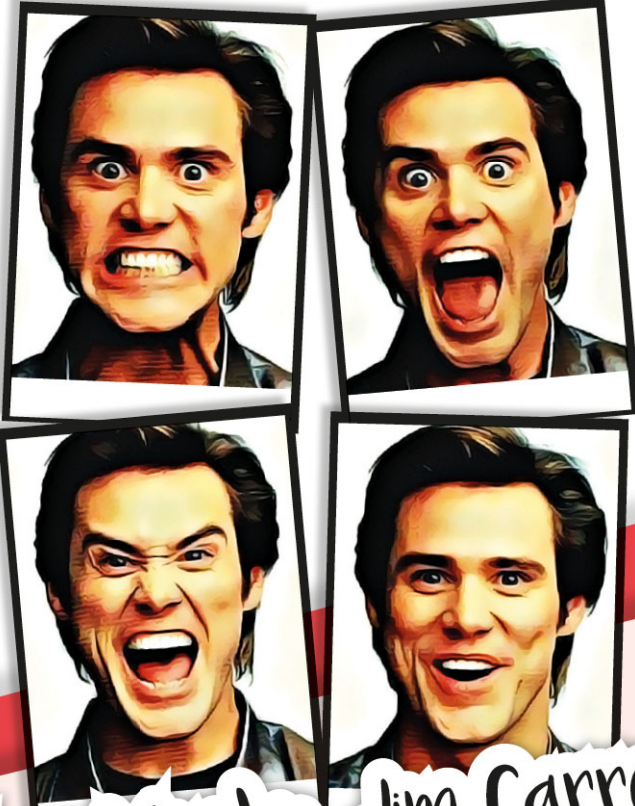

Verilen bilgilere göre basın yayın organlarının aşağıdakilerden hangisini yapması beklene-
mez?

- A) Şiddet ve olumsuz örnek içeren haberlere yer vermemek
- B) Kişilerin özel hayatlarının gizliliğini ve kamu çıkarlarını korumak
- C) Yayınlarda insanları farklı özelliklerinden dolayı aşağılamamak
- D) Kişilerin düşüncelerini özgürce açıklamalarına sınırlama getirmek

6.

Bay Mimik: Jim Carrey

Olağanüstü mimikleriyle ve doğaçlama yeteneğiyle insanların kalbinde yer edinen Jim Carrey, küçük yaşlarda televizyon dizilerindeki rollerle oyunculuğa başlamıştı. Duygularını mimiklerinde yaşatan Jim Carrey sergilediği performansla komedi filmlerinin aranan ismi oldu.

Jim Carrey bir dergiye verdiği röportajda çocukken sürekli yalnız olduğunu söyledi. Ona çocukluğunda olağan dışı olup olmadığı sorulduğunda şaşkıncu bir itirafta bulunarak, zamanının çoğunu odasında aynaya bakarak geçirdiğini, o zamanlar sosyalleşmesi gerektiğini bilmediğini söyledi. Sürekli aynanın karşısında mimik hareketleriyle kendisini eğlendirmeye çalışan Jim Carrey, yalnız da olsa güzel vakit geçirdiğini belirtti.

Verilen görsele göre Jim Carrey ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İletişimin yalnızca sözlü iletişimden ibaret olmadığını göstermiştir.
- B) Çevresindeki insanları inceleyerek kendine özgü bir iletişim türü oluşturmuştur.
- C) Çocukken zaman geçirdiği mimikleri ile filmlerinde insanları etkilemiştir.
- D) Oynadığı karakterin duygularını mimikleri ile insanlara aktarmayı başarmıştır.

7.

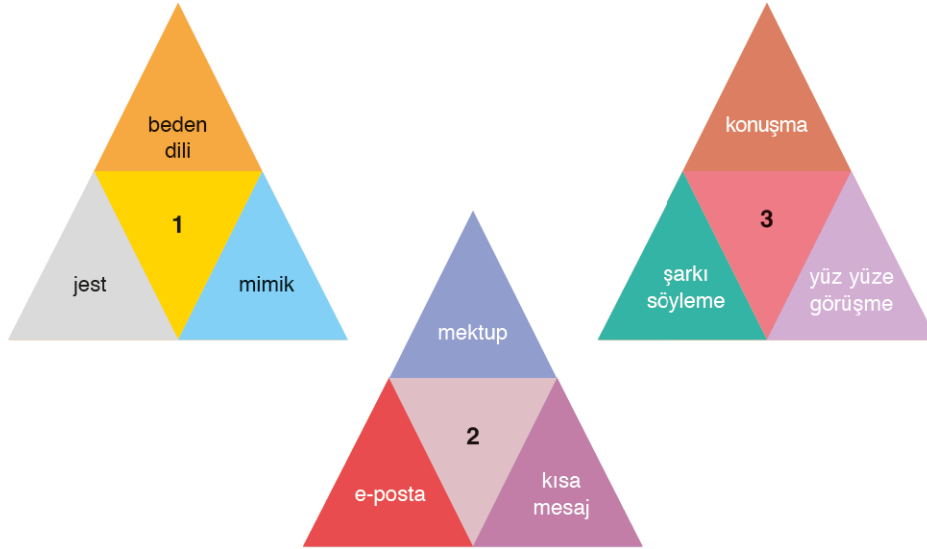
Empati, kişinin tüm samimiyetiyle kendini karşısındaki kişinin yerine koyarak onun içinde bulunduğu duyguyu, düşüncüyü, ruh hâlini birebir kendinde hissetmesi ve bunu içtenlikle karşısındakine göstermesidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi empati ile ilişkilendirilemez?

- A) Aynı dili konuşanlar değil, aynı duyguları paylaşanlar anlaşabilir. (Mevlâna)
- B) İnsan, acı duyabiliyorsa canlıdır. Başkalarının acısını duyabiliyorsa insandır. (Tolstoy)
- C) Herkes hayata kendi penceresinden bakıyor. Keşke bir de karşı komşunun penceresinden baksa. (B. Gökçe)
- D) İnsanların hareketleri kelimelerinden daha yüksek sesle konuşur. Bunun için daima gülümseyiniz. (D. Carnegie)

8. Aşağıdaki şekillerde numaralandırılmış bölümlere, çevresindeki kavramların çağrıştırdığı en uygun iletişim türünün yazılması istenmiştir.

Buna göre numaralandırılmış yerlere getirilecek iletişim türleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

1	2	3
A) Sözsüz iletişim	Sözlü iletişim	Yazılı iletişim
B) Sözlü iletişim	Sözsüz iletişim	Yazılı iletişim
C) Sözsüz iletişim	Yazılı iletişim	Sözlü iletişim
D) Yazılı iletişim	Sözlü iletişim	Sözsüz iletişim

9. İnsanlar arasında tam bir iletişimden söz edebilmemiz için iletişimin temel öğelerinin gerçekleşmesi önemlidir. Aşağıda iletişimin temel öğeleri verilmiştir.

Kaynak	İletinin ilk çıktığı yerdir.
Alıcı	Kaynağın, iletinin hedefi olarak seçtiği kişi, topluluk ya da kuruluştur.
İleti	Kaynak tarafından aktarılan bilgi, tutum ve davranıştır.
Kanal	İletinin aktarılmasında kullanılan yöntemdir.
Geri Bildirim	Bu süreç iletinin alıcı tarafından alınıp alınmadığını kapsar.

Örnek Olay: Hayri arabasıyla okula gitmektedir. Hayri, arabasıyla bir sokağa gireceksen sokak başında bulunan ve "Girilmez" anlamını taşıyan trafik levhasını görür; sokağa girmekten vazgeçip okula başka yoldan gider.

İletişimin temel öğeleri açısından değerlendirildiğinde verilen olay ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) İletiyi gönderen kaynak, araç sürücüsü Hayri'dir.
 B) Hayri'nin sokağa girmemesi, bu süreçte geri bildirimdir.
 C) Kaynağın alıcıya iletmek istediği mesaj, sokağa girilmemesidir.
 D) "Girilmez" anlamı taşıyan trafik işareti, iletiyi alıcıya aktarmaktadır.

10.

MARATON HABER

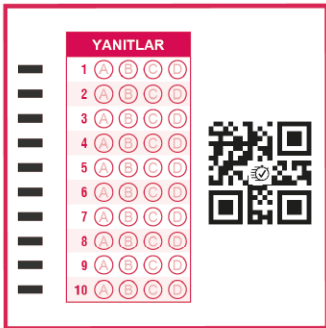
RTÜK'e Yöneltilen Şikâyet Sayısı Açıklandı: En Büyük Sorun Dizilerde

RTÜK Başkan Vekili 1 Ocak 2020 ila 31 Ekim 2020 tarihleri arasındaki vatandaş bildirimlerini açıkladı. Yapılan açıklamalara göre yılbaşından bugüne dek, 263 bin 243 şikâyet geldi. Bu şikâyetlerin en büyük bölümünü ise dizi ve filmler oluşturdu.

RTÜK Başkan Vekili'nin açıklamalarına göre vatandaşlar, yapılan bildirimlerin yüzde 31,9'unda dizi ve filmleri şikâyet ettiler. Bu içerikleri, yüzde 28,4'le şov programları takip etti. Vatandaşların haber programlarına yönelik şikâyetleri, tüm şikâyetlerin yüzde 25,7'sini kapsarken eğlence programları ve tele alışveriş programlarına yönelik şikâyet oranları da yüzde 1,9 olarak gerçekleşti.

Bu haberden yola çıkılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) İnsanlar kitle iletişim hak ve sorumluluklarını kullanmıştır.
 B) İzleyiciler televizyondaki bazı yayınlardan rahatsız olmuştur.
 C) RTÜK, televizyon ve radyo yayınlarını denetlemekle yükümlüdür.
 D) Şikâyet edilen programlar çocukların gelişimini olumsuz etkilemiştir.

1. “İletişim” duygu, düşünce ve bilgilerin her türlü yolla başkalarına aktarılmasıdır. Bu yüzden iletişim, toplumsal bir süreci de ifade etmektedir. Toplumsal varlıklar olduğumuzdan bir arada yaşamamızın gereği olarak birbirimizle etkileşim hâlindeyizdir. Ev, apartman, otobüs durağı, okul, iş yeri gibi birçok yerde iletişim kurarız. Tutum ve davranışlarımız, çevremizle kurduğumuz iletişimi etkiler. Doğru ve etkili bir iletişim, birbirimizi anlamaktan geçer. Bu da toplum içinde pek çok sorunun kolaylıkla çözümlenmesine yardım eder.

Verilen metne göre;

- I. İletişim sayesinde insanlar bir arada yaşamaktadır.
- II. İnsanların tutum ve davranışları iletişimi etkilemektedir.
- III. Empati kurmak doğru ve etkili bir iletişim için önemlidir.
- IV. Kentlerde yaşayan insanlar birbirleriyle daha çok iletişim kurmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II   B) I ve IV   C) II ve III   D) III ve IV

2. Sosyal bilgiler öğretmeni derste konuşmacı veya dinleyici olduğu durumlarda, etkili iletişime engel olacak tutum ve davranışlardan kaçınılması gerektiğini belirtti. Öğretmen tahtaya konuşmacı ve dinleyiciden kaynaklanan sorunları yazarak öğrencilerden bu duruma örnek vermelerini istedi.

Konuşmacıdan Kaynaklanan Sorunlar

- ※ İyi hazırlanmamış konuşma metni
- ※ Eksik bilgi ve mesaj verme
- ※ Yanlış anlaşılmaya neden olacak ifadeler kullanma
- ※ Aynı ses tonu ile sıkıcı konuşma
- ※ Dinleyiciye karşı ön yargılı olma
- ※ Dinleyicinin seviyesine uygun konuşmama

Dinleyiciden Kaynaklanan Sorunlar

- ※ Dikkatsiz dinleme
- ※ Bilgi eksikliği
- ※ Ön yargılı dinleme
- ※ Geri bildirim yapmama
- ※ Yetersiz algılama, yanlış yorumlama
- ※ Soru sormama

Buna göre aşağıdaki öğrencilerden hangisi dinleyiciden kaynaklanan soruna örnek vermiştir?

A)

Sınıfta sunum yapan öğrencinin sesinin gürültüden duyulmaması

B)

Sınıfta söz hakkı alan öğrencinin sesinin kısık çıkması

C)

Derste sunumu yapan öğrencinin konu hakkında yanlış bilgi vermesi

D)

Derste sunum yapan öğrencinin diğer öğrencileri sürekli suçlaması

3.

Sözlü İletişim

Konuşarak kurduğumuz iletişimdir. Yüz yüze veya çeşitli kitle iletişim araçlarını kullanarak sesli bir şekilde kurduğumuz iletişimdir.

Yazılı İletişim

Duygu ve düşüncelerimizi yazı kullanılarak ifade ettiğimiz iletişimdir.

Verilen tanımlara göre aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklı bir iletişim türüne örnek gösterilebilir?

- A) Öğretmenin derse geç gelen Veysel'i uyarması
- B) Zeynep'in sabah servise binerken şoföre günaydın demesi
- C) Oktay'ın toplantı saatini öğrenmek için arkadaşına mesaj atması
- D) Sibel'in arkadaşını arayıp akşama misafirlige gelmelerini istemesi

4.

Tek Yönlü İletişim: Yalnızca gönderici tarafından mesajın karşı tarafa iletiildiği ve bir karşılık alınmadığı durumda gerçekleşir.

Çift Yönlü İletişim: Hem göndericinin hem alıcının konuşmaya dâhil olduğu ve iletilen mesaja cevap da verilebildiği bir iletişim sürecidir.

Verilen bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çift yönlü iletişimde karşılıklı etkileşim söz konusudur.
- B) Tek yönlü iletişimde daha hızlı ve daha doğru iletişim kurulur.
- C) Haber spikerinin akşam haberlerini sunması tek yönlü iletişimdir.
- D) Öğrencinin, öğretmenin sorusuna cevap vermesi çift yönlü iletişimdir.

5. Sosyal bilgiler öğretmeni, öğrencilerinden iletişim ile ilgili sözlere örnek vermelerini istemiştir.

Bileni can kulağı ile dinleyeceksin. Söylerken de ağzından çıkan kulağın duyacak.

Özgür

Aynı dili konuşanlar değil, aynı duyguları paylaşanlar anlaşılabilir.

Dolunay

Söz gümüşse sükût altındır.

Kubilay

Tatlı dil, yılanı deliğinden çıkarır.

Emel

Buna göre öğrencilerin örnek verdiği sözler ile ilgili olarak;

- I. Özgür ve Kubilay iletişimde dinlemenin önemini anlatmıştır.
- II. Dolunay, iletişimde empati kurmanın önemini anlatmıştır.
- III. Emel, iletişimde beden dilini kullanmanın önemini anlatmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

6. Sosyal bilgiler öğretmeni 7.sınıf öğrencilerine geçen hafta izledikleri dizi ve filmlerin konularını sormuştur. Öğrencilerin verdiği cevaplar aşağıdaki gibidir.

Öğrenci	İzlediği Dizi/Film	Konusu
Büşra	 Rafadan Tayfa Göbeklitepe	Rafadan Tayfa ekibinin, Göbeklitepe'de atıldıkları gizemlerle dolu maceraları konu ediniyor.
Orhan	 Çukur	İstanbul'un suçla özdeşleşmiş mahallesi Çukur'un kontrolü Koçovalı ailesinin elindedir. Ancak zamanla bir grup ortaya çıkar ve mahalle düzenini bozmaya çalışır.
Melek	 Mucize Doktor	Savant sendromlu (otizm) dâhi bir doktorun hikâyesi anlatılıyor.

Öğrencilerin verdikleri cevaplardan hareketle aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Büşra'nın izlediği film, genel yaş düzeyine uygundur.
B) Orhan'ın izlediği dizi, şiddet ve korku sahneleri içermektedir.
C) Melek'in izlediği dizi, hikâyesi ile otizme farkındalık oluşturmaktadır.
D) Melek ve Orhan'ın izlediği diziler, genel izleyici kitlesine hitap etmektedir.

7. Kişinin kendisini karşısındaki insanın yerine koyarak o insanın içinde bulunduğu durumu, fiziki şartlarını, psikolojik durumunu anlamaya empati denir. Empati, karşındaki gibi düşünmeye çalışmaktan, o kişinin bulunduğu şartlar altında ne hissettiğini anlamaktan geçer. Kişiler, buldukları her ortamda birbirlerini anlamaya çalışarak daha sağlıklı iletişim kurabilirler. Bu sayede kavgalar azalır, zamanla yok olur.

Verilen bilgilere göre,

- I. Ben olsaydım bu hatayı yapmazdım.
II. Tuttuğun takım yenildiği için üzgünsün.
III. O kadar büyütülecek, dert edilecek mevzu değil canım bu.

cümlelerinin hangilerinde empati kurulduğu söylenebilir?

- A) Yalnız II   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

8. Müdür olarak atandığı okulda işe başlayan Orhan Bey, öğretmenler ile gerçekleştirdiği ilk toplantıda şu konuşmayı yapmıştır:

(Öğretmenlere tebessüm eder şekilde.)

“Arkadaşlar yeni bir döneme başladık. Öğrencilerimizin en iyi eğitimi alması için nasıl bir okul ortamı oluşturacağımız konusunda kararları birlikte alacağız. Başarılı, huzurlu bir okul ortamı deneyimli öğretmenlerimizin yardımlarıyla gerçekleşecektir. Bu konuda özverili çalışacağınıza inanıyorum.”

Buna göre Orhan Bey’le ilgili olarak;

- I. Konuşmasında kırıncı bir üslup kullanmıştır.
- II. Ben diline örnek oluşturacak ifadeler kullanmıştır.
- III. Konuşmasında mimiklerini kullanmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III   D) II ve III

- 9.

Bireyler, yaşamış oldukları her şeyi diğer kişilerle paylaşmak istemeyebilirler. Saklamak istedikleri şeyler olabilir. Kendilerine ait kişisel alanları olsun isteyebilirler. Bunlar, bireyin daha özgür ve kendini güvende hissetmesini sağlar. Her bireyin, sırları, saklı kalmasını istediği faaliyetleri vardır. Bunların korunduğunu bilmek, kişiyi rahatlatır ve diğer bireylerle iletişim kurmasını kolaylaştırır.

Verilen metinde iletişim hak ve özgürlüklerimizden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Özel hayatın gizliliği
- B) Kitle iletişim özgürlüğü
- C) Konut dokunulmazlığı hakkı
- D) Düşünce ve ifade özgürlüğü

- 10.

BEN DİLİ

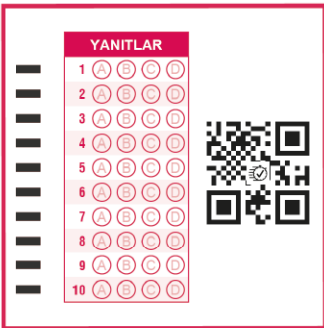
- “Ben”le başlar veya “ben”le biter.
- Bireyin davranışlarını ifade eder.
- Bireyin duygularını ifade eder.
- İletişim sağlıklı sonuçlanır.

SEN DİLİ

- “Sen”le başlar veya “sen”le biter.
- Bireyin kişiliğini hedef alır.
- Yargılar, suçlar, eleştirir.
- İletişim olumsuz sonuçlanır.

Bu bilgilere göre aşağıdaki ifadelerden hangisi iletişimde “ben dili” ne örnek verilebilir?

- A) Hatalısın! Beni hiç dinlemiyorsun!
- B) Kardeşlerinle sürekli kavga ediyorsun!
- C) Derslerinde başarılı olamaman beni üzüyor!
- D) Hiçbir zaman okul çantamı hazırlamıyorsun!

1. Günümüzde görsel ve işitsel etkinliği nedeniyle çok sayıda kişiye ulaşabilen en güçlü iletişim aracı televizyondur. Televizyon programlarının kaliteli olması, toplum sağlığı açısından büyük bir öneme sahiptir. Çocukların boş zamanlarının büyük bir bölümü oyun ve eğlenceyle geçer. Bunun için kitle iletişim araçlarında, çocuklar için hazırlanan programların kalitesi ve yeterliliği çok önemlidir. Hazırlanan programlar, çocukların eğlenceli vakit geçirmesinin yanı sıra onların sevgi, saygı, öz güven gibi duygularının; yaratıcılık, üretkenlik gibi becerilerinin gelişmesine yardımcı olmalıdır.

Verilen metne göre kitle iletişim araçları ile ilgili olarak;

- I. Çocuklarda olumlu davranışları geliştirmelidir.
- II. Çocukların düş gücü ve yaratıcılıklarını harekete geçirmelidir.
- III. Çocukların boş zamanlarını oyunlarla geçirmelerini sağlamalıdır.
- IV. Çocukların eğlenceli vakit geçirmesi için televizyon programları yeterlidir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve IV   D) III ve IV

2.

Salgınla dijital mücadelede "e-Nabız" etkin rol oynadı.

2015 yılında hizmete alınan ve vatandaşların laboratuvar tahlillerinden radyoloji görüntülerine, kullandığı reçetelere ve gittiği muayenelerine ait her tür detay bilgiyi içeren sağlık kayıtlarına e-Nabız sayesinde erişilebiliyor

**"e-NABIZ"
UYGULAMASINDA
KULLANICI
SAYISI
25 MİLYONA
ULAŞTI**

 Sisteme, tüm sağlık kuruluşlarının bilgi sistemleri entegre olarak gerçek zamanlı veri gönderebiliyor.

 Teşhis, rapor ve muayenelere ait her tür detay bilgiyi içeriyor.

Bu bilgilerden hareketle;

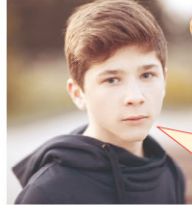
- I. Sağlık hizmetlerinin genel ağ üzerinden yapılması, işlemleri hızlandırmıştır.
- II. Kitle iletişim araçlarındaki gelişmeler, devlet hizmetlerine de yansımıştır.
- III. e-Nabız uygulaması ile sağlık hizmetleri elektronik ortama taşınmıştır.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

3.

Barış

Annem, "Akşam yemeğinde ne yemek istersin?" diye sordu. O an canım hamburger ve kola istemişti. Akşam hamburger yemeye gidelim dedim. Çünkü hafta sonu izlediğimiz filmdeki çocuklar hep hamburger yiyor ve kola içiyordu. Bunların çok lezzetli olduğunu söylüyorlardı.

Barış'ın anlattıkları dikkate alındığında kitle iletişim araçlarının etkileri ile ilgili olarak;

- I. Medya içeriklerinin insanları çeşitli ürünlere yönlendirdiği,
- II. Toplumun tüketim alışkanlıklarını değiştirdiği,
- III. Kendi kültürüne ait olmayan yiyecekleri tüketen bir toplum oluşturduğu

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

4. Kitle iletişim araçlarının ve teknolojinin yaygın olmadığı ilkel toplumlarda bile insanların iletişim sağlayabilmek adına kendi aralarında geliştirdiği bazı iletişim biçimleri vardı. Teknolojinin gelişmesi ve zamanın hızla ilerlemesiyle birlikte, bu ilkel topluluklardaki iletişim, yerini teknolojinin getirdiği kitle iletişim araçlarına bıraktı.

Bu bilgiden yola çıkılarak;

- I. İletişim ihtiyacı aynı kalmış, fakat iletişim araçları değişmiştir.
- II. İletişim araçlarının gelişmesi toplumların gelişmesini sağlamıştır.
- III. Teknoloji, iletişim alanında kullanılan aletlerin gelişmesini sağlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III   D) I, II ve III

5. **Gamze** : Anne bugün okulda canım çok sıkıldı.

Anne : Ne oldu kızım? Seni dinliyorum.

Gamze : En sevdiğim öğretmenim bana kızdı.

Anne : Sence bunu neden yaptı?

Gamze : Aslında ben hatalıydım. Dersime çalışmamıştım. Sorduğu sorulara da hep yanlış cevap verdim.

Anne : Dersine çalışarak okula gidersen öğretmeninin gözündeki olumsuz imajını düzeltebileceğine inanıyorum.

Bu diyalogdan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Anne tüm dikkatini vererek çocuğunu dinlemektedir.
- B) Anne, duygu ve düşüncelerini "ben dili" ile ifade etmiştir.
- C) Anne, çocuğun davranışlarını eleştiren ifadeler kullanmıştır.
- D) Anne ve çocuk arasında sağlıklı bir iletişim gerçekleşmiştir.

6.

Bizim çocukluğumuzda televizyon yoktu. Okulun olmadığı günlerde sabah erkenden kalkar, annemizin hazırladığı kahvaltıyı yaptıktan sonra mahalle arkadaşlarımızla buluşur, akşama kadar oyun oynardık. Şimdiki çocukları düşünüyorum da dört duvar arasında bir kutuya bakarak geçiriyorlar hayatlarını.

Mesut Bey

Mesut Bey'in yakındığı durumu en iyi ifade eden görsel aşağıdakilerden hangisidir?

A)

B)

C)

D)

7. Bir televizyon kanalının müdürü olan Ramazan Bey, kanal çalışanları ile gerçekleştirdiği toplantıda şu konuşmayı yapmıştır:

“Devlet, aile ve kişi sırları açıklanmamalıdır. Yayınlarımızda, suça teşvik ya da suçlulara destek vermek kesinlikle yer almamalıdır. Ulusal çıkarlara aykırı her davranışın karşısında olmalıyız. Gündemi oluştururken düşüncelerimizi bilim ve kanıtlara dayalı olarak vermeliyiz. Toplumun yanlış olacak yalan haberlere asla yer vermemeliyiz. Aksi hâlde kitle iletişim özgürlüğüne zarar vermiş oluruz.”

Ramazan Bey, yaptığı konuşmada;

- I. Doğru bilgi verme,
- II. Konut dokunulmazlığı,
- III. Özel hayatın gizliliği

hak ve sorumluluklarından hangilerine dikkat çekmektedir?

- A) Yalnız I   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

8.

MARATON HABER

Sağlık Bakanlığı iddiaları yalanladı.

Sağlık Bakanlığı, Uludağ'da sunulan sağlık hizmetleri ile ilgili olarak bugün basında yer alan haberleri yalanladı. Bakanlık, yaptığı yazılı açıklamada, Uludağ Sağlık Biriminde doktor ve hemşirelerin görevleri başında bulunduğunu bildirdi.

Açıklamada, şu hususlara yer verildi:

"Bu tip haberlerle kamuoyunun yanlış bilgilendirilmesine sebebiyet verilmemesi için, medya mensuplarından, insan sağlığı gibi son derece hassasiyet taşıyan bir konuyla ilgili haber yapmadan önce Bakanlığımız ve İl Sağlık Müdürlüklerimizin ilgili birimleri ile irtibat kurmalarını özellikle istirham ediyoruz."

Verilen habere göre basın mensuplarının iletişim hak ve özgürlüklerinden hangisini ihlal ettiği söylenebilir?

- A) Özel hayatın gizliliği
B) Düşünce özgürlüğü
C) Doğru bilgi alma hakkı
D) Haberleşme özgürlüğü

9. Ayşegül iş dönüşü markete uğradı. Markette alışveriş yaparken komşusuyla karşılaştı. Ayşegül gülümseyerek komşusuna "Merhaba." dedi ve kısa bir sohbetin ardından alışverişine devam etti. Alışverişini tamamladıktan sonra aldığı malzemelerin ücretini ödemek için kasaya giden Ayşegül, işlemlerini halleden kasiyere "Kolay gelsin." diyerek marketten ayrıldı.

Verilen metinde;

- I. Sözlü
II. Sözsüz
III. Yazılı

iletişim yöntemlerinden hangileri kullanılmıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III

10.

Madde 20: Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir.

Madde 22: Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır.

Madde 26: Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir.

Anayasanın ilgili maddelerine göre;

- I. Muhtar İsmail Bey'in mahalledeki aksaklıkları mülki amirine bildirmesi,
II. Üniversitede okuyan Kıvanç'ın memleketteki ailesi ile telefonla görüşmesi,
III. Bir operatör şirketinin iş adamı Atilla Bey'in telefon konuşmalarını izinsiz şekilde dinlemesi

durumlarından hangileri birer hak ihlalidir?

- A) Yalnız II
B) Yalnız III
C) I ve III
D) II ve III

YANITLAR

1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D
6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D

